

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Pztiknerun t'uagitut'iwně

Hovhan G.
P'alagashean

Palagashan, Hovhan G.

Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ

Pettknerun tuagitutiwnē

ՊԵՏԻՔՆԵՐՈՒՆԻ մանկապարտեզներ

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷՋՆԵՐՈՒ, ԾԱՂԿՈՑՆԵՐՈՒ

ԵՒ

ՆԱԽԱԳԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ

ԿԱՐԳԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

Սուլթան Համամ փողոց, քիւ 14

1903

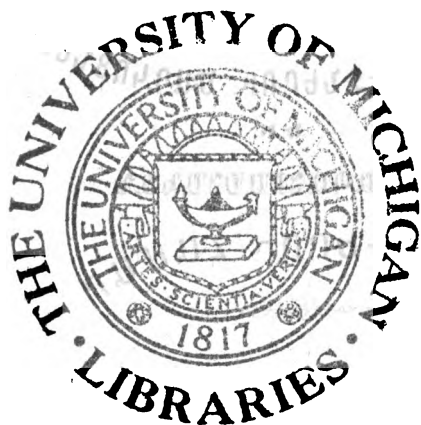
UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES

Grad

EREN

833

BOHR

ՇԱՐՔ
ԵՐԵՆ
833
Շ. 10. 99

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ Ե. ՅՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

1880 ին էր, Թրքահայոց մէջ նախաձեռնարկ եղածը հրատարակելու՝ Եւրոպական նոր մակաւորութեան սկզբանց համաձայն պատրաստուած Թուազիտութեան դասագրքեր, տարիներու բաժնուած: Մինչեւ այն ա-տեն, հնարարեան հակամանկավարժական ուղղութեամբ պատրաստուած դասագրքեր էին որ կը գործածուէին մեր բոլոր վարժարանաց մէջ: Մեր ձեռնարկ, Սէէւ ուսուցանելու հնաւանդ եւ հաստարմատ դրութեան հա-կառակ եւ բոլորովին նորերեւոյթ, մեր յուսացածէն աւելի ընդունելու-թիւն գտաւ, եւ մենք քաջալերուեցանք հեազհեաէ այդ գործին յաջորդ մասերն եւս հրատարակելու, եւ մէկ կողմանէ սպառած հատորներու կրկին տպագրութեան առթիւ ամէն անգամ վերստին քննելու զայնս եւ հարկ տեսնուած բարեփոխութիւններն ընելու:

Այս անգամ եւս, ուսումնասիրելով Եւրոպական այս կարգի շատ մը դասագրքեր եւ մեր ունեւնական փորձառութենէն եւս օգտուելով վերջա-տին քննութեան ենթարկեցինք վեր Թուազիտութեան դասագրքերու բոլոր հատորները, կարեւոր բարեփոխութիւններ ներմուծելով անոնց մէջ, ա-ռաւել եւս ճոխացնելով զայնս, առաւել եւս պատշաճեցնելով Եւրոպա-կան նոր մակաւորութեանն, մեր ցեղական առանձնայատուութեանց եւ տեղական պահանջմանց ու հանգամանաց, եւ անուանելով այս դասագրք-քերու շարքը՝ Նոր Դասընթաց Թուազիտութեան, Բանաւոր եւ Գրաւոր, բաժնուած՝ Տարրական, Միջին եւ Բարձրագոյն ընթացքներու, ընդամե-նը վեց տարուան ընթացքով: Ա. եւ Բ. տարիները կը կազմեն Տարրական դասընթացը, Գ. եւ Դ. տարիները՝ Միջին դասընթացը, Ե. եւ Զ. տարի-ները՝ Բարձրագոյն դասընթացը:

Ներկայ Ա. տարին՝ որ կրնայ կոչուիլ նաեւ Նախապատրաստական տարի, 6—8 տարեկան տղոց համար, ամենապարզ կերպով կ'ուսուցանէ գրել եւ կարդալ 1—100 թիւերն, մասնաւորապէս ընտելացնելով մանկը-տին 1—10 ամբողջ թուոց չորս գործողութեանց, ինչպէս եւ բերանացի հաշիւներու:

Տղան՝ այս տարիքին մէջ՝ տակաւին չի կրնար գործ ունենալ վերա-ցեալ եւ կենդան գործողութեանց հետ. ամէնէն առաջ նա պէտք ունի ըմբռնելու Սէ քնչ է միտքիւնը, քնչ է թիւը. պէտք ունի խելամուտ ըլ-լալու թուոց կազմական գրութեան, եւ հասկնալու հիմնական չորս գործո-ղութեանց ճեպակը եւ նպասակը: Այս արդիւնքը կրնանք ձեռք բերել՝ մի միայն քանձաւացեալ միջոցներ, ամենապարզ թիւեր եւ ըմբռնելի ձեւեր

գործածելով, Պէտք է որ հիմնական ծանօթութիւնք անդադար կրկնուին. պէտք է որ բազմազան հարցմունքք եւ հրահանգք, ընտանի ձեւով մը, տղոց ըմբռնել տան Յուսագիտութեան եւ ընթացիկ խօսակցութեան մէջ գործածուած ասութեանց արժէքն: Անհրաժեշտ է մանուաւնդ որ տղան միշդ խորհրդածելու վարժուի Յունոց կիրարկութեան, ինչպէս եւ ամէն բանի մէջ: Այս նպատակին պէտք է որ՝ ծառայեն իւրաքանչիւր դաս եւ իւրաքանչիւր խնդիր: Ուսուցչին կէտ նպատակին պիտի ըլլայ, այս նախակրթական դասերուն մէջ, խորհրդածութիւնն աւելի քան թէ հաշիւը: Ուսուցիչք եւ վարժուհիք պիտի աշխատին՝ այս ուղղութեամբ հրահանգելու մանկտին, եւ առ այս իրենց գործը մեծապէս պիտի դիւրացնէ՝ գործոյ մէջ ամփոփուած պարզ եւ ընտանի խնդիրներու եւ նպատակայարմար վարժութիւններու առատ պաշարը: Այս հանգամանքով, ներկայ հասորը կրնայ ծառայել աշակերտաց ձեռքն իբրեւ Յուսարմական պարզ խնդիրներու եւ հրահանգներու ճոխ Հաւաքածոյ մը, իսկ ուսուցչաց ձեռք՝ իբրեւ Առաջնորդ մը աւանդելի դասուց համար, թէ նիւթերու, թէ դասակարգութեան եւ թէ մեծոտի մասին:

ՆԵՐՎԱՑ Զ.ԻՂ ՅՊԱԿԻՌՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒՄ

Մեր պատրաստած Թուսգիտութեան Նոր Դասընթացքին զանազան հատորներուն սպառելովը, անոնց ի նորոյ տպագրութեան ձեռնարկելու առթիւ, նոր քննութեան մը թովէն անցուցիք զանոնք, նորանոր բարեփոխութիւններ ներմուծեցիք անոնց մէջ, եւ նոյն Դասընթացքը վերակազմեցիք հետեւեալ կերպով.

1. Պզտիկներուն թուագիտութիւնը.....	3	ԴՂ.
2. Տարրական Դասընթացք, Ա. տարի.....	3	»
3. » » Բ. » [.....	3	»
4. Միջին Դասընթացք Գ. »	4	»
5. » » Դ. »	4	»
6. Բարձրագոյն Դասընթացք, Ե. եւ Զ. տարի	10	»

ՊԳՏԻԿՆԵՐՈՒՆ ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ

ԻՆՆ ԱՌԱՋԻՆ ԹԻՒԵՐԸ

ՄԷԿ. I

Ցուցուցէք ինձ մէկ գիւղք, մէկ մատ, մէկ գրա-
քար, մէկ տղայ, մէկ ձի, մէկ սեղան:

Ձի մր. 1

Տղայ մր. 1

Սեղան մր. 1

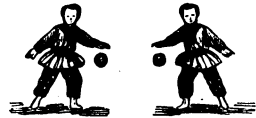
Կարդացէք եւ գրեցէք. 1 գիւղք, 1 մատ, 1
գրաքար, 1 տղայ, 1 ձի, 1 սեղան, 1 գրիչ, 1
մատիտ, 1 հաց, 1 տանձ, 1 խնձոր, 1 քարէ գրիչ,
1 տետրակ:

ԵՐԿՈՒ. 2

Հայրս մէկ տանձ տուաւ ինձ, մէկ տանձ ալ մայրս տուաւ. քանի՞ տանձ եղաւ. երկու տանձ:

Մէկ, մէկ ալ, կ'ընէ երկու.
Կարդացէ՛ք եւ գրեցէ՛ք. 2 տանձ, 2 մատ, 2 աչք, 2 ականջ, 2 ձեռք, 2 ոտք, 2 սղալ:

1 տանձին քով քանի՞ տանձ դնելու եմ որ 2 տանձ ըլլայ:

2 տանձ ունէի, 1 հատը կերայ. քանի՞ տանձ մնայ: — Եթէ 1 հատն ալ ուտեմ, քանի՞ տանձ պիտի մնայ:

2էն 1 հաները նէ, քանի՞ կը մնայ:

1ին վրայ ի՞նչ աւելցնենք նէ՞ 2 կ'ուսենանք:

2էն 2 հաները նէ, քանի՞ կը մնայ:

ԵՐԵՔ. 3

2 տանձ ունէի, 1 տանձ ալ եղբայրս տուան, քանի՞ տանձ եղաւ. — եղաւ երեք տանձ :

Երկու, մէկ ալ, կ'ընէ երեք [1].
Ցուցուցէք ինձ երեք մատ, երեք գիրք, երեք գրիչ :

Մէկ ջղայ

Երկու ջղայ

Երեք ջղայ

Ի՞նչ է երեքը.

Երեքն է 1, աւելի 1, աւելի դարձեալ 1.

[1] Ուսուցիչը գրատախտակին վրայ շինելու է այսպիսի մեծ կէտեր եւ զանոնք ցոյց տալով աշակերտաց, անուանելու է մէկ, երկու, երեք, եւ այլն: Կրնայ փոքրիկ գնտակներէ կամ ուրիշ առարկայներէ եւս օգտուիլ՝ աշակերտաց մէջ զարթուցանելու եւ լաւ տպաւորելու համար թուոց գաղափարը :

Երեքն է 2, պեղի 1.

Երեքն է 1, պեղի 2.

Երեք շաբար ունէի, մէկ հատը կերայ. քանի՞ շաբար մնաց :

Զապէլ երեք խնձոր առաւ հորմէն. եղբայրը 1

խնձոր պակաս առաւ. եղբայրը քանի՞ խնձոր ունի :

Երեքէն 1 հանեցէք. ի՞նչ կը մնայ :

Երեքէն 2 հանեցէք. ի՞նչ կը մնայ :

Երեքէն 2, յետոյ 1 հանեցէք. ի՞նչ կը մնայ^[1] :

Երեքէն երեք հանեցէք. ի՞նչ կը մնայ :

Վարդացէք եւ գրեցէք. 3 տանձ, 3 շաբար, 3

խնձոր, 3 մարդ, 3 կատու, 3 մուկ, 3 գիրք, 3 տղայ, 3 շուն, 3 տետրակ :

[1] Որպէս զի բոլոր աշակերտք կարենան նկատել թէ արդեօք տրուած պատասխանը ճիշդ է թէ՛ սխալ, ուսուցիչն իր ձեռք պէտք է ծածկէ հանելիք կէտերը, կամ գատէ հանելիք գնտակները : Ուսուցիչը, կէտերու կամ գնտակներու տեղ, կրնայ իր մասններն ալ ցոյց տալ :

2 ՈՐՍ . 4

Երեք տանձ ունէի, մէկ տանձ ալ քոյրս տուաւ, եղաւ չորս տանձ :

Յուցուցէք ինձ չորս մատ, չորս աղայ, չորս գիրք :

Ահա՛ երկու կէտ

Երկու կէտ ալ աւելցնենք .

Երկու եւ երկու, կ'ընէ չորս .

Կարգացէք եւ դրեցէք . 4 կաղամար, 4 գիրք, 4 գլխարկ, 4 քանակ, 4 գրչածայր, 4 շապիկ, 4 կոճակ, 4 գրասեղան, եւ այլն :

Երկու տանձ, երկու տանձ ալ, քանի՞ տանձ կ'ընէ :

Ամէն մէկ ձեռքիս մէջ 2 ընկոյզ ունիմ . ամէնը քանի՞ ընկոյզ ունիմ :

Գոհարիկ չորս ընկոյզ ունէր . 3 հատը կերաւ . քանի՞ հատ մնաց :

Իսկուհի չորս խնձոր ունի . Վերգինէ անոր կէտին [1] չափ ունի . քանի՞ խնձոր ունի Վերգինէ :

[1] Բացատրել թէ ի՞նչ է կէտը, թերթ մը թուղթը՝

Յակոր չորս տանձ ունէր. կէսը իր հօրեղբորը տուաւ. հիմա Յակոր քանի՞ տանձ ունի, եւ հօրեղբայրը քանի՞ տանձ ունի :

Ի՞նչ է չորսը.

Չորսն է 2, աւելի 2.

Չորսն է 3, աւելի 1.

Չորսն է 1, աւելի 3.

Չորսէն 2 հանեցէք. ի՞նչ կը մնայ :

Չորսէն 3 հանեցէք. ի՞նչ կը մնայ :

Չորսէն չորս հանեցէք. ի՞նչ կը մնայ :

Չորսէն հանեցէք 1, յետոյ 2. ի՞նչ կը մնայ :

Ի՞նչ է չորսին կէսը :

1ին վրայ քանի՞ աւելցնելով՝ 4 կ'ունենանք :

Քանի՞ կ'ունենանք, երբ 1ին վրայ 3 աւելցնենք,

2ին վրայ 2 աւելցնենք, 3ին վրայ 1 աւելցնենք :

4 ունենալու համար 2ին վրայ քանի՞ աւելցնելու է, 1ին վրայ քանի՞ աւելցնելու է :

Ի՞նչ է 4ին քառորդը, 4ին կէսը :

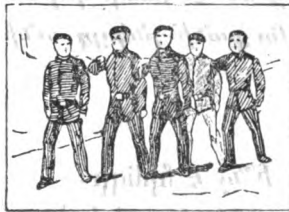
օրինակի համար՝ երկու հաւասար մասերու բաժնելով ազոց աչքին առջեւ : Միեւնոյն կերպով իր կարգին բացատրելու է նաեւ քառորդը :

ՀԻՆԳ. 5

Չորսին վրայ ❁ ❁ ❁ ❁ աւելցնենք մէկ ❁.
Կ'ունենանք հինգ ❁ ❁ ❁ ❁ ❁

Չորս տղայ. 4

Հինգ տղայ. 5

Կարգացէք եւ գրեցէք. 5 տանձ, 5 խնձոր, 5 կեռաս, 5 շաքար, 5 ընկոյզ, 5 սերկեւիկ, 5 ձմերուկ, 5 սեխ, եւ այլն:

Չորս տանձին վրայ եթէ մէկ տանձ ալ աւելցնենք, քանի՞ տանձ կ'ըլլայ:

Մէկ ձեռքիս մէջ երեք ընկոյզ ունիմ եւ միւսին մէջ 2 ընկոյզ. ամէնը քանի՞ ընկոյզ ունիմ:

Սաթենիկ 2 գրիչ ունի. քոյրը 1 գրիչ աւելի

ունի. քոյրը քանի՞ գրիչ ունի. երկուքը մէկտեղ քանի՞ գրիչ ունին :

Մաքրուհի 3 մատիտ ունի. եղբայրը 1 հատ պակաս ունի. եղբայրը քանի՞ մատիտ ունի. երկուքը մէկտեղ քանի՞ մատիտ ունին :

Վերդինէ հինգ ընկոյղ ունէր. 1 հատը կորսնցուց եւ 2 հատը կերաւ. քանի՞ ընկոյղ պակսեցաւ. հիմա քանի՞ ընկոյղ ունի :

Ի՞նչ է հինգը.

Հինգն է 4 աւելի 1.

Հինգն է 2, աւելի 2, աւելի 1.

Հինգն է 3, աւելի 2.

Հինգէն հանեցէք 1. Ի՞նչ կը մնայ :

” ” 2. ” ”

” ” 3. ” ”

” ” 4. ” ”

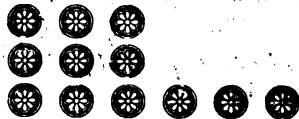
5էն հանեցէք 2, յետոյ դարձեալ 2. Ի՞նչ կը մնայ : — 5ին մէջ քանի՞ հատ 1 կայ :

ՎԵՑ. 6

Երեքին վրայ

երեք ալ աւերցնենք .

երեք, երեք ալ, կ'ընէ վեց :

Յուցուցէք ինձ վեց մատ, վեց սղայ, եւայլն :

Կարդացէք եւ գրեցէք. 6 ձի, 6 էջ, 6 ոչխար,
6 այծ, 6 կով, 6 շուն, 6 կատու, 6 մուկ, 6
ճանճ, 6 սղայ, եւայլն :

Վեց սղայ. 6

5 տանձին վրայ եթէ տանձ մըն ալ աւերցնեմ,
քանի՞ տանձ կ'ըլլայ :

Քանի՞ կ'ընէ 5 եւ 1 : — 5 եւ 1 կ'ընէ վեց :

Նշան 6 խնձոր ունէր. 2 հատը կերաւ. քանի՞
խնձոր ունի հիմա :

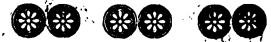
Ամէն մէկ ձեռքիս մէջ 3 ընկոյզ ունիմ. բոլորը քանի՞ ընկոյզ ունիմ:

Հայր մը իր 6 պղոց 6 տանձ բաժնել կ'ուզէ. ամէն մէկուն քանի՞ տանձ պիտի տայ:

Մայր մը կ'ուզէ իր երեք աղջիկներուն 6 կծիկ դերձան բաժնել. ամէն մէկը քանի՞ կծիկ պիտի առնէ:

Ի՞նչ է վեցը:

Վեցն է 2, աւելի 2, աւելի 2,

Վեցն է 3, աւելի քանի՞.

Վեցն է 4, աւելի՞ ”

Վեցն է 5, աւելի՞ ”

Զարուհի իր 6 ընկոյզները 3 հաւասար մասերու կը բաժնէ. ամէն մէկ մասին մէջ քանի՞ ընկոյզ կը դնէ:

Մարտիկ 6 ընկոյզ ունէր. 2 հատը եղբօրը տրուաւ. քանի՞ ընկոյզ մնաց իրեն:

Վեց ընկոյզ ունէի, կէսը կերայ. քանի՞ հատ կերայ եւ քանի՞ հատ մնաց:

Մայրս 1 օրուան մէջ մէկ շապիկ կը կարէ. 6 շապիկ կարելու համար քանի՞ օր աշխատելու է:

Մեսրոպ վեց տարու է. քոյրը անոր կէս տարիքն ունի. քոյրը քանի՞ տարու է. Մեսրոպ քրոջ մէն քանի՞ տարու մեծ է:

Քանի՞ կ'ընէ 2 անգամ 3.

Քանի՞ կ'ընէ 3 անգամ 2.

Քանի՞ կ'ընէ 6 անգամ 1.

Վեցէն 2 հանեցէք, — 3, հանեցէք, — 4 հանեցէք. ի՞նչ կը մնայ:

ԵՍԹԸ. 7

Յին վրայ 1 աւելցնենք.

6 եւ 1 կ'ընէ ԵՍԹԸ.

Կարդացէք եւ գրեցէք. 7 հայելի, 7 դանակ,
7 սերման, 7 պատառւորաղ, 7 սկաւառակ, 7 դըր-
գայ, 7 սփռոց, 7 անձեռոց, եւ այլն :
Եօթն է 3, աւելի 3, աւելի°

Եօթն է 6, աւելի°

Եօթն է 4, աւելի°

Եօթն է 3, աւելի°

Նշան 7 հատ փայտէ մարդեր ունի. կ'ուզէ եր-
կու կարգի վրայ շարել զանոնք. ի՞նչպէս ընելու է :

Կարապետ 7 տող դաս սովորեցաւ եւ 2 տողը
մոռցաւ. հիմա քանի՞ տող գիտէ :

Ճամբորդութիւն մը ըրի որ մէկ շաբաթ տեւեց .
քանի՞ օր կ'ընէ ասիկայ :

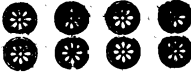
Բարսեղ 2 ընկոյզ ունի, Թորոս 3, եւ Համբար-
ձում 2. բոլորը քանի՞ ընկոյզ կ'ընէ :

Պօղոս 7 տարու է. եղբայրը 4 տարու է. Պօղոս
եղբորմէն քանի՞ տարու մեծ է :

Յակոբ 3 տարու է. քոյրը 4 տարու աւելի մեծ
է. քոյրը քանի՞ տարու է :

ՈՒԹ. 8

Ահա եօթը. Աւելցնենք մեկ.

եօթը, մեկ ալ, կ'ընէ ութ.

Ուրիշ ի՞նչ կերպով կ'ընանք խումբերու բաժնել այս ութ կէտերը:

Չորս եւ չորս, կ'ընէ ութ.

Ուրեմն ութն է 4 աւելի 4.

Նոյնպէս ութն է 4 անգամ 2.

6 աւելի 2 կ'ընէ ութ:

3, աւելի 3, աւելի 2, կ'ընէ ութ:

7ը, աւելի՞: — 3, աւելի՞: — 5, աւելի՞:

Կարգացէք եւ դրեցէք. 8 տանձենի, 8 խնձորենի, 8 սալորենի, 8 թթենի, 8 ընկուզի, 8 թզենի, 8 կեռասենի, եւ այլն:

Ցէն հանեցէք 4, — հանեցէք 6, — հանեցէք 2, — հանեցէք 5, — հանեցէք 3, — հանեցէք 1. ի՞նչ կը մնայ:

Ահա 8 կէտ.

ասկէ հանեցէք 2 անգամ 3. ի՞նչ կը մնայ:

Տէն հանեցէք 4 անգամ 2. Ի՞նչ կը մնայ :

Տէն հանեցէք 5 անգամ 1.

Ի՞նչ կը մնայ :

Տէն հանեցէք 6 անգամ 1.

Ի՞նչ կը մնայ :

Քանի՞ է 8 հացին կէսը :

Մեղքոն 5 խնձոր ունի. Ներսէս անկէ 2 խրնձոր պակաս ունի. քանի՞ խնձոր ունի Ներսէս, երկուքը մէկտեղ քանի՞ խնձոր ունին :

Յովսէփ 8 խնձոր ունի. 1 հատը եղբօրը կուտայ եւ 2 հատը քրոջը. քանի՞ հատ կը պակսի. քանի՞ հատ կը մնայ իրեն :

Յակոբ 4 ական թերթով 2 տետրակ պիտի չինէ. քանի՞ թերթ թուղթ առնելու է :

Ամէն մէկ ձեռքիս մէջ 4 գրիչ ունիմ. ամէնը քանի՞ գրիչ կ'ընէ :

Ի Ն Ր . 9

Ցին վրայ 1 աւելցնենք, պիտի ունենանք ի՞նք :

Այս կէտերով կրնա՞նք ուրիշ կերպ խումբեր կազմել :

Ինն է 3, աւելի 3, աւելի՞ :

Ինն է 6, աւելի՞ . — Ինն է 4, աւելի՞ : — Ինն է 5, աւելի՞ : — Ինն է 7, աւելի՞ : — Ինն է 8, աւելի՞ :

Կարդացէք եւ գրեցէք . 9 վարդ, 9 մանուշակ, 9 մեխակ, 9 շահպրակ, 9 շուշան [զամկազ], 9 արեւածաղիկ, 9 երիցուկ [փափաքիա], եւ այլն :

Իճճէն հանեցէք 6, — հանեցէք 3, — հանեցէք 4, — հանեցէք 5, — հանեցէք 1 . Ի՞նչ կը մնայ : Նշան 5 խնձոր ունի . Մկրտիչ 1 խնձոր պակաս ունի . քանի՞ խնձոր ունի Մկրտիչ . երկուքը մէկտեղ քանի՞ խնձոր ունին :

Համբարձում 9 նուշ ունէր . 3 հատը կերաւ եւ 3 հատը իր եղբորը տուաւ . քանի՞ հատ պակսեցաւ . քանի՞ հատ մնաց :

Գալուստ օրը 3 երես գիր կրնայ գրել. քանի՞ օրէն պիտի կրնայ գրել 9 երես գիրը:

Մենիկ 9 ընկոյզ ունի. 3 մասի կը բաժնէ. առաջին մասին մէջ կը դնէ 2 ընկոյզ, երկրորդ մասին մէջ 1 ընկոյզ աւելի կը դնէ. երրորդ մասին մէջ երկրորդէն 1 ընկոյզ աւելի կը դնէ. ամէն մէկ մասին մէջ քանի՞ ընկոյզ կայ:

0 0 0 0 0 0 0 0

Յովսէփ 9 թերթ թուղթի ունի. կ'ուզէ երկու տետրակ շինել. տետրակները քանի՞ կան թերթ պիտի ունենան:

Շապիկ մը շինելու համար 2 կանգուն կտաւ պէտք է. քանի՞ շապիկ կը շինուի 9 կանգուն կտաւով:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 9էն 1 հանեմ, 2 հանեմ, 3 հանեմ, 4 հանեմ, 5 հանեմ, 6 հանեմ, 7 հանեմ, 8 հանեմ, 9 հանեմ:

Գարեգին սեղանին վրայ 9 ընկոյզ ունէր. ամէն մէկ ձեռքին մէջ 14 հատ առաւ. սեղանին վրայ քանի՞ հատ մնաց:

Յին կէսը քանի՞ է: — 9ին կէսը:

ՔԱՂՈՒԱՄՔ

<i>Թիւեր</i>		<i>Թուանշաններ</i>
Մէկ	0	1
Երկու	0 0	2
Երեք	0 0 0	3
Չորս	0 0 0 0	4
Հինգ	0 0 0 0 0	5
Վեց	0 0 0 0 0 0	6
Եօթը	0 0 0 0 0 0 0	7
Ութ	0 0 0 0 0 0 0 0	8
Ինը	0 0 0 0 0 0 0 0 0	9

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Մէկ Երկու Երեք Չորս Հինգ Վեց Եօթը Ութ Ինը

Վ Ա Ր Ժ Ո Ւ Թ Ի Ո Ն

1. Արտասանեցէք թիւերը մէկէն մինչեւ ինը ,
յետոյ հակադարձը , այսինքն իննէն մինչեւ մէկ :

2. Համրեցէք պատուհանին ապակիները :

3. Համրեցէք ձեր աջ ձեռքին մատները :

4. Համրեցէք առաջին գրասեղանին վրայ նըս-
տող աշակերտները :

5. Համրեցէք դասարանին պատուհանները :

6. Համրեցէք պատէն կախուած աշխարհա-
ցոյցերը :

7. Քանի՞ գիր կայ տեսրակ բառին մէջ :

8. Քանի՞ գիր կայ Սաքեւնիկ բառին մէջ :

9. Համրեցէք ձեր թիկնոցին կոճակները :

10. Գրել թիւերը մէկէն մինչեւ ինը , նախ գը-
րերով , յետոյ թուանշաններով :

11. Թուանշաններով գրել հետեւեալ թիւերը .
ուրբ բարի նիշ , հիւնզ տետրակ , երեւ կարկանդակ ,
վեց սեղան , ինը մատիտ , երկու կոչիկ , եւայլն :

12. Թուանշաններով գրել թիւերը երեքէն մին-
չեւ ութ , հինգէն մինչեւ ինը , երկուքէն մինչեւ
եօթը , եւայլն :

13. Համրել 2 առ 2 մինչեւ 8 , սկսելով 2էն :

14. Համրել 2 առ 2 մինչեւ 9 , սկսելով 1էն :

15. Մենիկ 3 խնձոր առաւ հօրմէն . քոյրը 1
խնձոր պակաս առաւ . քոյրը քանի՞ խնձոր ունի :

16. Ամէն մէկ ձեռքիս մէջ 2 ընկոյզ ունիմ. ամէնը քանի՞ ընկոյզ ունիմ :

17. Նուարդ 4 խնձոր ունի. Վերգինէ անոր կէսին չափ ունի. քանի՞ խնձոր ունի Վերգինէ :

18. Մաքրուհի 4 տանձ ունէր. կէսը իր հօրեղբորը տուաւ. հիմա ամէն մէկը քանի՞ տանձ ունի :

19. Գոհարիկ 4 ընկոյզ ունէր. 3 հատը կերաւ. քանի՞ հատ մնաց :

20. Իին վրայ քանի՞ աւելցնելով 4 կ'ունենանք :

21. Քանի՞ կ'ունենանք, երբ 1ին վրայ 3, 2ին վրայ 2, 3ին վրայ 1 աւելցնենք :

22. 4 ունենալու համար 2ին վրայ քանի՞ աւելցնելու է, 1ին վրայ քանի՞ աւելցնելու է :

23. Սաթենիկ 2 գրիչ ունի. քոյրը 1 գրիչ աւելի ունի. երկուքը մէկտեղ քանի՞ գրիչ ունին :

24. Մէկ ձեռքիս մէջ 3 ընկոյզ ունիմ եւ միւսին մէջ 2. ամէնը քանի՞ ընկոյզ կ'ընէ :

25. Մաքրուհի 3 մատիտ ունի. եղբայրը 1 հատ պակաս ունի. երկուքը մէկտեղ քանի՞ մատիտ ունին :

26. Վերգինէ 5 ընկոյզ ունէր. 1 հատը կորսնցուց եւ 2 հատը կերաւ. քանի՞ հատ մնաց :

27. Սաթենիկ 5 խնձոր ունէր. 1 հատը եղբորը տուաւ եւ մնացածին կէսը քրոջը տուաւ. դեռ քանի՞ խնձոր ունի :

28. Նշան 6 խնձոր ունէր. 2 հատը կերաւ. քանի՞ խնձոր ունի հիմա :

29. Ամէն մէկ ձեռքիս մէջ 3 ընկոյզ ունիմ. բո-
լորը քանի՞ ընկոյզ ունիմ :

30. Հայր մը իր 6 տղոց 6 տանձ բաժնել կ'ու-
զէ . ամէն մէկ տղայ քանի՞ տանձ պիտի ընդունէ :

31. Մայր մը կ'ուզէ իր երեք աղջիկներուն 6
կծիկ թել բաժնել . ամէն մէկը քանի՞ կծիկ պիտի
առնէ :

32. Զարուհի իր 6 ընկոյզները 3 հաւասար մա-
սերու կը բաժնէ . ամէն մէկ մաս քանի՞ ընկոյզ կը
պարունակէ :

33. Մեսրոպ 6 տարեկան է . քոյրը անոր կէս
տարիքն ունի . Մեսրոպ քրոջմէն քանի՞ տարու աւե-
լի մեծ է :

34. Մայրս 1 օրուան մէջ 1 շապիկ կը կարէ . 6
շապիկ կարելու համար քանի՞ օր աշխատելու է :

35. Մարտիկ 6 ընկոյզ ունէր . 2 հատը եզրօրը
տուաւ . քանի՞ ընկոյզ մնաց իր քով :

36. Կարապետ 7 հատուած դաս սովրեցաւ եւ
2 հատուածը մոռցաւ . հիմա քանի՞ հատուած դիտէ :

37. Գարեգին սեղանին վրայ 7 ընկոյզ ունէր .
ամէն մէկ ձեռքին մէջ 3 հատ առաւ . սեղանին վը-
րայ քանի՞ հատ մնաց :

38. Ճամբորդութիւն մը ըրի օր մէկ շաբաթ
տեւեց . քանի՞ օր ճամբորդեցի :

39. Մինաս 7 տարու է . եղբայրը 4 տարու է .
Մինաս եղբորմէն քանի՞ տարու աւելի մեծ է :

40. Բարեկէն 2 ընկոյզ ունի, Թորոս 3 եւ Համբարձում 2. բոլորը քանի՞ ընկոյզ կ'ընէ :

41. Աշոտ 3 տարեկան է. քոյրը 4 տարու անց մեծ է. քոյրը քանի՞ տարու է :

42. Երկու ճամբորդութիւն ըրի. մին 3 օր տեւեց, միւսը 4 օր. քանի՞ օր ճամբորդութիւն ըրած եմ :

43. Մելքոն 5 խնձոր ունի. Ներսէս անկէ 2 խնձոր պակաս ունի. քանի՞ խնձոր ունի Ներսէս. երկուքը մէկտեղ քանի՞ խնձոր ունին :

44. Յովսէփ 8 խնձոր ունի. 1 հատը եղբորը կուտայ և 2 հատը քրոջը. իրեն քով քանի՞ հատ կը մնայ :

45. Նիկողոս 4 ական թերթով 2 տետրակ պիտի շինէ. քանի՞ թերթ թուղթ ունենալու է :

46. Ամէն մէկ ձեռքիս մէջ 4 գրիչ ունիմ. բոլորը քանի՞ գրիչ կ'ընէ :

47. Նշան 5 խնձոր ունի. Մկրտիչ 1 խնձոր պակաս ունի. քանի՞ խնձոր ունի Մկրտիչ. երկուքը մէկտեղ քանի՞ խնձոր ունին :

48. Յովհաննէս 9 ընկոյզ ունի. 3 մասի կը բաժնէ. առաջին մասը կը պարունակէ 2 ընկոյզ, երկրորդ մասը 1 ընկոյզ անելի կը պարունակէ, եւ երրորդ մասը երկրորդէն 1 ընկոյզ անելի կը պարունակէ. ամէն մէկ մասին մէջ քանի՞ ընկոյզ կայ :

49. Քանի՞ օրէն 9 հատուած դաս պիտի սովորիս, եթէ օրը 3 հատուած միայն կրնաս սովորիլ :

50. Յոսկէփ 9 թերթ թուղթ ունի. կ'ուզէ ա- նոնցմով 2 տետրակ շինել. ամէն մէկ տետրակը քանի թերթ թուղթ պիտի պարունակէ :

51. Քանի՞ շապիկ կրնանք շինել 9 կանգուն կտաւով, եթէ մէկ շապիկի համար 2 կանգուն կը- տաւ պէտք ըլլայ :

52. Համբարձում 9 նուշ ունէր. 3 հատը կերաւ եւ 3 հատը եղբորը տուաւ . քանի՞ հատ մնաց իրեն : — Առաջին թուոյն քանի՞ երորդ մասը մնաց :

53. Քանի՞ աւելցնելու եմ Ցին, 7ին, 6ին, . . . վրայ, 9 ունենալու համար :

54. Քանի՞ կը մնայ, երբ 9էն 1, 2, 3 . . . 8 հաննէք : Քանի՞ կը մնայ, երբ 9էն 9 հաննէք :

+ ԵՒ = ՆՇԱՆՆԵՐԸ

+ կը նշանակէ աւելի :

= կը նշանակէ հաւասար :

3+2=5 կը կարդացուի՝ 3 աւելի 2 հաւասար 5 :

Ասիկա կը նշանակէ թէ 3ին վրայ եթէ 2 աւելցը- նենք, 5 կ'ունենանք :

Իրարու վրայ աւելցուցէք սա թիւերը, եւ ինչ որ գտնէք, = նշանին առջեւ գրեցէ՛ք.

3+2= | | | | | =5

3+3= =

4+4= =

4+3= =

$3+4=$

$6+3=$

$5+4=$

$3+5=$

$2+4=$

$1+8=$

=

=

=

=

=

=

Հետեւեալ թիւերն իրարու վրայ աւելցուցէ՛ք՝ տա՛նց գիծերը քաշելու, եւ անմիջապէս արդիւնքը գը՛րեցէ՛ք.

$4+2=6$

$4+3=$

$5+3=$

$2+6=$

$5+1=$

$2+7=$

$3+4=$

$4+5=$

$6+2=$

$3+6=$

$2+5=$

$4+4=$

$3+2=$

$1+4=$

$2+2+2=6$

$3+3+1=$

$4+3+2=$

$5+2+1=$

$6+1+2=$

$1+3+4=$

$2+4+3=$

— Ն Շ Ա Ն Ը

— այս նշանին անունն է պակաս :

3—1 կը կարդացուի 3 պակաս 1, եւ կը նշանակէ թէ 3 էն 1 պիտի պակսեցնենք :

3—1=2 կը կարդացուի՝ 3 պակաս 1 հաւասար 2. ասիկայ կը նշանակէ թէ, եթէ 3 էն 1 պակսեցնենք, կը մնայ 2 :

ՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

3-1= || | էն հանել | =2

4-1= =

5-2= =

7-3= =

6-3= =

8-2= =

9-6= =

7-3= =

5-4= =

5-2-2= 5էն հանել 2, յետոյ գարձեալ 2=1

8-5-2= =

7-2-3= =

9-4-3= =

7-3-2= =

9-8=1   8-5=   5-2=

7-3=   9-8=   8-5=

9-5=   6-3=   7-6=

8-4=   9-3=   8-2=

9-4=   5-3=   5-4=

6+3-5=   8-5-1=   6+3-1=

7-3-2=   9-4-3=   9-9+8=

8-4-2=   7-1-4=   5+4-5=

9-5-1=   6-2-3=   9-8+8=

8-6-2=   5-1-4=   4-4+6=

3+5-6=   4+5-4=   5+4-2=[1]

(1) Ուսուցիչն այսօրինակ ուրիշ վարժութիւններ եւս ընել տալու է։
Նախ ծանր ծանր եւ որոշ կերպով ըսելու է « 6 էվել 4, պակաս 5 », եւ
պահանջելու է որ անմիջապէս պատասխանեն :

0

Ատր անունն է ԶԻՌՕ :

ԶԻՌՕ կը նշանակէ ՈՉԻՆՉ :

2 ընկոյզ ունէի . առաջ 1 հատը կերայ , մնաց 1 հատ . ետքէն այս 1 հատն ալ կերայ , ոչիկն մնաց , այսինքն բան չի մնաց : Ասիկայ նշանով մը հասկըն- նելու համար կը գրեմ՝ Օ :

Հ Ա Ր Յ Ո Ւ Մ Ն Ե Ր

5 ընկոյզ ունէի , 2 հատը կերայ . քանի՞ հատ մնաց : Մնացած 3 ընկոյզը քրոջս տուի . ի՞նչ մնաց քովս : Ոչիկն : Ի՞նչպէս պիտի գրենք ասիկայ :

8 զրուշ ունէի , Պօղոսին տուի . քովս ի՞նչ մնաց : Ոչիկն : Ի՞նչ նշանով պիտի գրենք այս ոչիկնը :

Տանձ մը ունէի , կերայ . հիմա քանի՞ տանձ ու- նիմ : Ի՞նչ նշան պիտի գրեմ , հասկցնելու համար թէ ա՛լ տանձ չունիմ :

1 տանձին վրայ քանի՞ տանձ աւելցնելու է՞ 2 տանձ ունենալու համար : — Քանի՞ հատ ուտեմ նէ՞ 0 կը մնայ :

2 նուշ ունիմ . մէկ հատը՝ ուտեմ նէ , քանի՞ նուշ կը մնայ : Մէկ հատ ալ ուտեմ նէ՞ :

Ի՞նչ է զէրօյին արժէքը :

Ի՞նչ կ'ընէ 1 + ոչինչ : — Ի՞նչ կ'ընէ ոչինչ + 1 :
 Ի՞նչ կ'ընէ 5 + 0 : — Ի՞նչ կ'ընէ 0 + 4 :

3—3=

4—2—2=

8—8=

9—9=

5—3—2=

4—4=

5—5=

2+7—9=

1—1=

ՊԱՐԳ ՀԱՇՎՈՒՆԵՐ (7)

Պատկեր մը 1 զրուշ[²] արժէ նէ, երկու պատկեր քանի՞ զրուշ կ'արժեն :

Օննիկ 2 զրուշ ունի. եթէ մէկ զրուշը կորսնցընէ, քանի՞ զրուշ կը մնայ : — Եթէ 2 զրուշն ալ կորսնցնէ, քանի՞ զրուշ կը մնայ :

Մարգար 2 թուղթ դաս սովրեցաւ. իր քոյրը 1 թուղթ աւելի սովրեցաւ. քանի՞ թուղթ սովրեցաւ քոյրը :

[1] Տղայք պարտին այս խնդիրները բանաւոր կերպով կատարել : Միայն խնդրոց մէջ եղած թուանշանները գրելու են տախտակին վրայ : Տղոց՝ թիւերու արժէից յստակ գաղափարը տալու եւ անոնց բազադրութիւնները իրենց հասկցնելու համար, վերացեալ բացատրութիւններ պէտք չէ տալ . առարկայից դէմ յանդիման տեսութիւնը՝ կամ թէ ըսենք՝ իրատեսութիւնը միայն պէտք է գործածել : Սակայն, երբ տղան ալ եւս առանց իրատեսութեան կարող է ըմբռնել թիւերը, պէտք չէ շարունակել զայն :

[2] Տղուն հասկցնել թէ ի՞նչ բան է զրուշ ըսուածը, եւ այս առթիւ դրամի գաղափարը տալ :

Այլքսան քանի՞ գրաքար կրնայ գնել 2 զրուչով,
եթէ 1 գրաքարը 1 զրուչ արժէ :

Աւետիս 1 զրուչ ունի . եղբայրն ունի իրեն երկու անգամը . եղբայրը քանի՞ զրուչ ունի :

Գրիգոր 2 զրուչ ունի . եղբայրը 2 զրուչ պակաս ունի . եղբայրը քանի՞ զրուչ ունի :

Վիքթոր 2 զրուչ տուաւ , եւ եղբայրը 1 զրուչ պակաս . եղբայրը քանի՞ զրուչ ունի :

Ինն կրկինը^[1] ի՞նչ է : — Զին կէսը ի՞նչ է :

Մինաս 1 զրուչնոց մը եւ 2 զրուչնոց մ' ունի . քանի՞ զրուչ ունի ամէնը :

Գալուստ 2 քոյր ունի . մին 1 տարեկան է , միւսը 2 տարու աւելի է . միւս քոյրը քանի՞ տարու է :

Գառնիկ 3 զրուչ ունի . 2 զրուչի թուղթ գրիչ գնեց . քանի՞ զրուչ մնաց իրեն քով :

Մինրանին հայրը աղքատի մը 2 զրուչ տուաւ . եւ ուրիշ աղքատի մ' ալ 1 զրուչ . ամէնը քանի՞ զրուչ տուաւ :

Մէկ պատկերը 1 զրուչ կ'արժէ . քանի՞ զրուչ կ'արժէ 3 պատկերը :

Մէկ խաղալիքը 3 զրուչ կ'արժէ , 1 պատկերը 3 անգամ քիչ կ'արժէ . մէկ պատկերը քանի՞ զրուչ կ'արժէ :

---

[1] Նօտր գրով գրուած բառերը բացատրել :

Մարդին քանի՞ պատկեր կրնայ գծել 3 դրուշով, եթէ պատկերը 1 դրուշ արժէ :

Վերդինէ քանի՞ տետրակ կրնայ գնել 3 դրուշով, եթէ 1 տետրակը 1 դրուշ արժէ :

Օճորի 3 դրուշ ունէր . 1 դրուշով տանձ գնեց եւ 2 դրուշով կաղին գնեց . իրեն քով քանի՞ դրուշ մնաց :

Վերթոր 3 խաղալիք պիտի առնէ . 1 խաղալիքը 1 դրուշ կ'արժէ . քանի՞ դրուշ պիտի տայ :

Մաննիկ 2 թուղթ դաս սովորեցաւ . իր քոյրը աւոր կրկինը սովորեցաւ . քոյրը քանի՞ թուղթ սովորեցաւ :

Եթէ 1 շիշ մեկանը 2 դրուշ արժէ , 2 շիշ մեկանը քանի՞ դրուշ կ'արժէ :

Չին վրայ ի՞նչ թիւ աւելցնելու է՝ 3 ունենալու համար :

Չէն քանի՞ հանելու է՝ 1 ունենալու համար :

1ին վրայ քանի՞ աւելցնելով 3 կ'ունենանք :

1+2 ի՞նչ կ'ընէ : 2+1 ի՞նչ կ'ընէ :

Քանի՞ կ'ընէ 3.—1 : Քանի՞ կ'ընէ 3—2 :

1ին եռապատիկն ի՞նչ է :

2ին երրորդ [1] մասն ի՞նչ է : Ի՞նչ է 3ին կէսը :

---

[1] Բացատրել երրորդ մաս , հիկնգերորդ մաս , եւ այլն , բառերը , առարկայ մը երեք , հիկնգ , եւ այլն , հասար մասերու բաժնելով :

Արուսեակ 4 գրուչ ունէր . 1 դրուչը կորսնցուց .
քանի՞ դրուչ մնաց :

Աղանի իր մօրմէն 2 հատ 2 դրուչնոց սուսա .
քանի՞ դրուչ ունի :

Եթէ 1 պատկերը 1 դրուչ արժէ , 4 պատկերը
քանի՞ դրուչ կ'արժէ :

Եթէ 1 կաղամարը 1 դրուչ արժէ , քանի՞ կա-
ղամար կրնանք գնել 4 դրուչով :

4ին մէջ քանի՞ անգամ 2 կայ . քանի՞ անգամ
1 կայ :

Եթէ մէկ հացը 1 դրուչ ըլլայ , քանի՞ հաց կըր-
նանք գնել 4 դրուչով :

Գէորգ 2 հատ 2 դրուչնոց սուսա՝ թաչկինակ
մը գնելու համար , եւ 1 դրուչ ետ առաւ . թաչկի-
նակը քանի՞ դրուչ արժեց :

Տուփ մը գրչածայրը 2 դրուչ կ'արժէ . ի՞նչ
կ'արժէ 2 սուփը :

Երկու զոյգ գուլպան 4 դրուչ կ'արժէ . ի՞նչ
կ'արժէ 1 զոյգ գուլպան :

Ի՞նչ է 2ին կրկիկը : Ի՞նչ է 1ին քառապասիկը :
4ը ո՞ր թուոյն կրկիկն է եւ ո՞ր թուոյն քառա-
պասիկն է :

2ը ո՞ր թուոյն կենն է :

1ը ո՞ր թուոյն չորրորդ մասն է :

Մէկ օխա կաղինը 4 զրուշ կ'արժէ . քանի՞ զրուշ կ'արժէ կէս օխան, քառորդ օխան [1] :

Կշիռ

Բիւզանդ 5 զրուշնոց մ'ունի, եղբայրը 2 հատ 2 զրուշնոց եւ 1 զրուշնոց մ'ունի . ո՞վ արեւի գրամ ունի :

Յարութիւն 5 զրուշ ունի . քանի՞ հատ 1 զրուշնոց հաց կրնայ գնել :

Թափիկ 2 խնձոր ունի . 2 հատ Գրիգոր ունի, եւ Ալիքսան Գրիգորէն 1 խնձոր պակաս ունի . արժէնք քանի՞ խնձոր կ'ընէ :

---

[1] Բացատրել թէ ի՞նչ է կշիռը եւ ի՞նչպէս կը գործածուի :

Եթէ 1 հացը 1 դրուշ արժէ, 5 դրուշով քանի՞ հաց կրնանք գնել:

Եթէ 1 պատկերը 1 գրուշ արժէ, քանի՞ դրուշ կ'արժէ 5 պատկերը:

Ներսէս 2 թռչուն գնեց եւ 5 դրուշ տուաւ վաճառականին, որ իրեն 1 դրուշ ետ տուաւ. ի՞նչ արժեց 1 թռչունը:

Յակոբ 2 դրուշով տետրակ մը գնեց, 2 դրուշով շիշ մը թանաք, եւ 1 դրուշով գծոց մը. ամէնը քանի՞ դրուշ ծախսեց:

× ՆՇԱՆԸ

Ասիկայ նշան մ'է որ կը գործածուի անգամ բառին տեղ:

5×1 կը նշանակէ 5 անգամ 1, 5 հնս 1:

$5 \times 1 =$ կը նշանակէ թէ 5 հնս 1ին քանի՞ րանելը հասկնալ կ'ուզուի: 5 հնս 1, կամ թէ ըսենք, 5 անգամ 1 կ'ընէ 5: Ուրեմն = նշանին առջեւը 5 գրելու է, այսպէս. $5 \times 1 = 5$: Ասիկայ կը կարդացուի՝ 5 անգամ 1 հարասար 5:

Գտէք հետեւեալ հարցումներուն պատասխանները^[1].

[1] Ուսուցիչը թուոց բազում բաղադրութիւններ առաջարկելու է հետզհետէ զորս տղայք մէկ կողմանէ պարտին լուծել: Օրինակ. $[1+2+1-1-1+2-3+2+1-4]=0$: Վերջին թիւն արտասանուածին պէս՝ տղան

$$1+1+1+1+1=\dots: 5 \times 1=\dots \quad 5-1-1-1-1=\dots:$$

$$2+2+2-1=\dots \quad 2 \times 2+1=\dots \quad 5-3-2=\dots:$$

$$3+2=\dots \quad 2+3=\dots: 1 \times 3+2=\dots:$$

$$5-3=\dots: 5-2=\dots: 5-1=\dots:$$

$$4+1=\dots: 1+4=\dots: 1 \times 4+1=\dots: 5-4=\dots:$$

4ին, 3ին, 2ին, 1ին վրայ ինչ թիւ աւելցնելու է՝
5 ունենալու համար:

5էն ինչ թիւ հանելու է՝ 4, 3, 2, 1 ունենալու համար:

Քանի՞ կ'ընէ 1+4, 2+3, 3+2, 4+1:

Քանի՞ կ'ընէ 5-1, 5-2, 5-3, 5-4, 5-5:

Քանի՞ կ'ընէ 5-2×1, 5-3×1, 5-4×1:

Քանի՞ կ'ընէ 1×1+1, 2×1+1, 3×1+1, 4×1+1.

Քանի՞ կ'ընէ 1×5, 5×1, 2×2+1:

1ին հնգապատիկն ինչ է: 1ը ո՞ր թուոյն հիկնգերորդ մասն է:

գործողութեան արդիւնքն ունենալու է: Միակ տղայ մը պէտք է պատասխանէ. իւր ընկերներէն անոնք որ մի եւ նոյն արդիւնքը գտած են, կը բարձրացնեն իրենց ձեռքը՝ ցուցնելու համար թէ գտնուած պատասխանը ճիշդ է: Այս միջոցը տղան միշտ ուշադիր կը պահէ եւ ընդմիջմանց առաջքը կ'առնու: Այս հրահանգները պէտք է շարունակուին մինչեւ որ տղան առանց գժուարութեան զանոնք կատարէ: Մէկ աստիճանէն միւսին անցնելու չէ մինչեւ որ իմացականութիւնը բաւական չի զարգանայ: Որչափ յամր երթան տղայք, յառաջդիմութիւնն այնքան արագ կ'ըլլայ: Իմացականութիւնը տունկի մը կը նմանի. կը զարգանայ, բայց անզգալի կերպով, եւ իւր օրէնքներն արհամարհել է՝ անկէ խիստ արագ զարգացում մը պահանջելը:

ՊԱՐՁ ՀԱՇՒՆՆԵՐ

3 հատ 2 զրուչնոցը քանի՞ զրուչ կ'ընէ :

Հայր մը Գառնիկին թերթ մը թուղթ կուտայ :
Յողման Գառնիկէն 1 թերթ աւելի կ'ընդունի եւ
Պետրոս Յողմանէն 1 թերթ աւելի . քանի՞ կան թերթ
թուղթ ունին . երեքը մէկտեղ քանի՞ թերթ թուղթ
ունին :

Յարութիւն 6 ծաղիկ ունի . կէսը իր մօրը կու-
տայ եւ մնացածին երրորդ մասը իր հօրը . իրեն
քանի՞ ծաղիկ կը մնայ :

Մէկ օխա խնձորը 3 զրուչ կ'արժէ . քանի՞ զր-
ուչ կ'արժէ 2 օխան . քանի՞ զրուչ կ'արժէ կէս
օխան :

Մէկ օխա խաղողը 2 զրուչ կ'արժէ . քանի՞ զր-
ուչ կ'արժէ 2 օխան . քանի՞ զրուչ կ'արժէ 3 օխան :

6 զրուչով քանի՞ պատկեր կրնանք գնել , եթէ
1 պատկերը 3 զրուչ արժէ :

Քանի՞ խաղալիք կրնանք գնել 6 զրուչով , եթէ
1 խաղալիքը 2 զրուչ արժէ :

Յին մէջ քանի՞ հատ 2 կայ :

6 խնձոր ունիմ . ձեր երեքին մէջ պիտի բաժ-
նեմ .

Քանի՞ կան խնձոր պիտի ունենանք :

6 կանգուն կտաւով քանի՞ շապիկ կը շինուի, եթէ 1 շապիկ շինելու համար 2 կանգուն կտաւ պէտք ըլլայ :

Յին մէջ քանի՞ անգամ 3 կայ :

6 զրուշով քանի՞ գաւաթ կրնանք գնել, եթէ 1 գաւաթը 3 զրուշ արժէ :

Մանուկ թաշկինակ մը գնեց 2 զրուշով, եւ 2 հատ ալ սանտր գնեց՝ հատը 2 զրուշի. ո՞րչափ կը պարտի :

Յարութիւն 3 օր հիւանդ եղաւ, Մկրտիչ 2 անգամ աւելի օր. Մկրտիչին հիւանդութիւնը քանի՞ օր տեւեց :

Մէկ զմեղինը 2 զրուշ կ'արժէ. 3 զմեղինը քանի՞ զրուշ կ'արժէ :

$$1+1+1+1+1+1 = \dots : 6 \times 1 = \dots : 6-1 = \dots :$$

$$6-1-1-1-1-1 = \dots :$$

$$2+2+2 = \dots : 3 \times 2 = \dots : 6-2-2 = \dots :$$

$$3+3 = \dots : 2 \times 3 = \dots : 6-3 = \dots : 6-2 = \dots :$$

$$4+2 = \dots : 2+4 = \dots : 1 \times 4+2 = \dots : 6-4 = \dots :$$

$$5+1 = \dots : 1+5 = \dots : 1 \times 5+1 = \dots : 6-5 = \dots :$$

$$\text{Ի՞նչ կ'ընէ } 1+5. 2+4. 3+3. 4+2. 5+1 :$$

$$\text{Ի՞նչ կ'ընէ } 6-1. 6-2. 6-3. 6-4. 6-5 :$$

5ին վրայ	քանի՞	աւելցնելու է որ 6 ունենամ:
4ին	»	» է որ 6 »
3ին	»	» է որ 6 »
2ին	»	» է որ 6 »
1ին	»	» է որ 6 »

6էն	քանի՞ հանելու է որ 5 ունենամ:
6էն	» » է որ 4 »
6էն	» » է որ 3 »
6էն	» » է որ 2 »
6էն	» » է որ 1 »
6էն	» » է որ 0 »

Քանի՞ կը մնայ, երբ 6էն 2×1 . 3×1 . 4×1 . 5×1 հանենք:

Ի՞նչ կ'ընէ $2 \times 2 + 2$. $1 \times 2 + 2 \times 2$:

1ին վեց անգամը, 2ին եռապատկը, 3ին կրկինն ի՞նչ է:

Խաչիկ 5 զրուշնոց մը եւ 2 զրուշնոց մ'առաւ. Պուրէն 3 հատ 2 զրուշնոց եւ 1 զրուշնոց մ'առաւ. ո՞վ աւելի դրամ ունի:

Հայր մ'իր երկու որդիներէն ամէն մէկուն 2 զրուշնոց մը կուտայ, եւ իր երեք աղջիկներէն ամէն մէկուն 1 զրուշ. ամէնք քանի՞ զրուշ կ'ընէ:

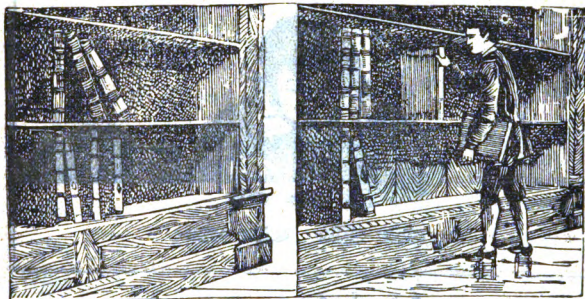
Եթէ մէկը օրը 1 զրուշ խնայէ, մէկ շաբթուան մէջ քանի՞ զրուշ խնայած կ'ըլլայ:

Մէկ պատկերը 1 զրուշ կ'արժէ. քանի՞ զրուշ կ'արժէ 7 պատկերը:

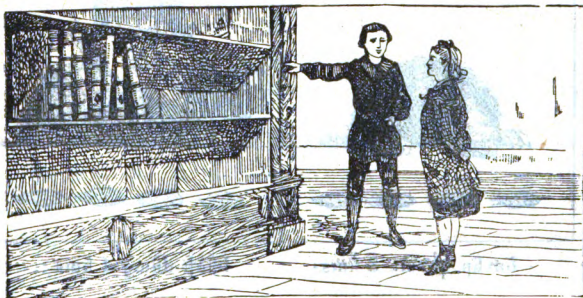
Մէկ օխա խնձորը 2 դրուշ կ'արժէ . քանի՞ օխա
խնձոր կ'առնուի 7 դրուշով :

Մէկ ձմերուկը 2 դրուշ կ'արժէ . քանի՞ ձմերուկ
կրնանք գնել 7 դրուշով :

Անա 3 գիրք մէկ կարգի վրայ
եւ 4 գիրք ուրիշ կարգի մը
վրայ :

Չանոնք ամէնքը մէկ կարգի
վրայ կը բաւեն, համեւելով
1, 2, 3, 4, եւայլն :

Կը տեսնե՞ն, մէկ կարգի վրայ դի 7 գիրք (գումար) :

Մէկ կարկանդակը 3 դրուշ կ'արժէ . քանի՞ կար-
կանդակ կրնանք գնել 7 դրուշով :

7 կանգուն կտաւով քանի՞ շապիկ կը յնուի,
եթէ մէկ շապիկի համար 2 կանգուն կտաւ պէտք
ըլայ:

7 կարկանդակ ունիմ .

Շունը կերաւ 3 հաս .

Ինձի մնաց 4 հաս :

Ներսէս 7 զրուշ ունէր, 5 զրուշը կորսնցուց .
քանի՞ զրուշ ունի հիմա :

$1+1+1+1+1+1+1=\dots$; $7 \times 1=\dots$;
 $7-1-1-1-1-1-1=\dots$; $7-2-2-2=\dots$;
 $2+2+2+1=\dots$; $3 \times 2+1=\dots$;
 $3+3+1=\dots$; $2 \times 3+1=\dots$; $7-3-3=\dots$;
 $4+3=\dots$; $3+4=\dots$; $1 \times 4+3=\dots$;
 $7-4=\dots$; $7-3=\dots$; $7-2=\dots$; $7-1=\dots$;
 $5+2=\dots$; $2+5=\dots$; $1 \times 5+2=\dots$; $7-5=\dots$;
 $6+1=\dots$; $1+6=\dots$; $1 \times 6+1=\dots$; $7-6=\dots$

Ճիշտ վրայ՝ քանի՞ աւելցնելու է որ 7 ունենամ:

5ին » » » է որ 7 »

4ին » » » է որ 7 »

3ին » » » է որ 7 »

2ին » » » է որ 7 »

1ին » » » է որ 7 »

7էն քանի՞ հանելու է որ 6 ունենամ:

7էն » » է որ 5 »

7էն » » է որ 4 »

7էն » » է որ 3 »

7էն » » է որ 2 »

7էն » » է որ 1 »

7էն 1 հանեմ նէ, ի՞նչ կը մնայ:

7էն 2 » » »

7էն 3 » » »

7էն 4 » » »

7էն 5 » » »

7էն 6 » » »

Քանի՞ կ'ընէ $2 \times 1 + 5$, $2 \times 3 + 1$, 1×7 , 7×1 :

Եթե երկու անգամն ի՞նչ է:

7ին երկուսուրդ մասն ի՞նչ է:

Մենիկ ստացաւ 4 հատ 2 զրուշնոց . քանի՞ զըրուշ ունի :

Սիմոն 8 ծաղիկ ունի . կէսը իր մօրը կուտայ եւ քառորդը իր հօրը . իրեն քանի՞ ծաղիկ կը մնայ :

Սահակ 8 կաղին ունի եւ կ'ուզէ զանոնք 4 հաւաքաւ մասերու բաժնել . ամէն մէկ մաս քանի՞ կաղին պիտի պարունակէ :

Եթէ մէկ պատկերը 1 զրուշ արժէ , 8 պատկերը քանի՞ զրուշ կ'արժէ :

8 զրուշով քանի՞ պատկեր կրնանք գնել , եթէ մէկ պատկերը 1 զրուշ արժէ :

Եթէ մէկ թաշկինակը 2 զրուշ արժէ , ի՞նչ կ'արժէ 4 թաշկինակը :

Քանի՞ թաշկինակ կրնանք գնել 8 զրուշով , եթէ 1 թաշկինակը 2 զրուշ արժէ :

1 փողկապը 3 զրուշ կ'արժէ եւ 1 թաշկինակը 2 զրուշ . քանի՞ զրուշ կ'արժեն 2 փողկապ եւ 1 թաշկինակ :

Եթէ մէկ փողկապը 3 զրուշ արժէ , քանի՞ հատ կրնանք գնել 8 զրուշով , եւ քանի՞ զրուշ կ'աւելնայ :

Եթէ մէկ գիրքը 4 զրուշ արժէ , քանի՞ կ'արժէ 2 գիրքը :

8 զրուշով քանի՞ գիրք կրնանք գնել , եթէ 1 գիրքը 4 զրուշ արժէ :

8 կանգուն կտաւով քանի՞ շապիկ կը շինուի , եթէ 1 շապիկի համար 2 կանգուն պէտք ըլլայ :

Օննիկ 4 տարեկան է. Միմոն անոր կրկին տարիքն ունի. ի՞նչ է Միմոնին տարիքը:

Պողոս 4 անգամ մեծ է իր քրոջմէն որ 2 տարեկան է. ի՞նչ է Պողոսին տարիքը:

Իսկուհի զոյգ մը գուլպայի համար կծիկ մը բուրդ կը գործածէ. 4 կծիկով քանի՞ գուլպայ կըրնայ հիւսել:

1 զոյգ գուլպան 4 զրուշ կ'արժէ. ի՞նչ կ'արժէ 2 զոյգը եւ ի՞նչ կ'արժէ ամէն մէկ գուլպան:

Ասատուր 8 զրուշ ունի. 3 զրուշով փողկապ մը պիտի գնէ եւ 4 զրուշով գիրք մը. բաւական դրամ ունի՞ եւ քանի՞ զրուշ կ'աւելնայ:

8 զրուշը քանի՞ հատ 2 զրուշնոց կ'արժէ:

Գաւնիկ 8 զրուշով 2 պատկեր պիտի գնէ. 1 պատկերը քանի՞ զրուշ պիտի արժէ:

Նիկողոս, որ 8 տարեկան է, Միհրանէն 2 անգամ աւելի տարիք ունի: Միհրան քանի՞ տարու է:

$$1+1+1+1+1+1+1+1=\dots; \quad 8 \times 1=\dots;$$

$$8-1-1-1-1-1-1-1=\dots;$$

$$2+2+2+2=\dots; \quad 4 \times 2=\dots; \quad 8-2-2-2=\dots;$$

$$3+3+2=\dots; \quad 2 \times 3+2=\dots; \quad 8-3-3=\dots;$$

$$4+4=\dots \quad 2 \times 4=\dots \quad 8-4=\dots;$$

$$5+3=\dots \quad 3+5=\dots \quad 1 \times 5+3=\dots;$$

$$8-5=\dots \quad 8-3=\dots \quad 8-1=\dots;$$

$$6+2=\dots \quad 2+6=\dots \quad 1 \times 6+2=\dots;$$

$$8-7=\dots \quad 8-6=\dots \quad 8-2=\dots;$$

$$7+1=\dots \quad 1+7=\dots \quad 1 \times 7+1=\dots;$$

$$1 \times 4+4 \times 1=\dots;$$

7ին վրայ քանի՞ առեկցնելու է որ 8 ունենամ :

6ին » » » է որ 8 »

5ին » » » է որ 8 »

4ին » » » է որ 8 »

3ին » » » է որ 8 »

2ին » » » է որ 8 »

1ին » » » է որ 8 »

8էն քանի՞ հանելու է որ 7 ունենամ :

8էն » » է որ 6 »

8էն » » է որ 5 »

8էն » » է որ 4 »

8էն » » է որ 3 »

8էն » » է որ 2 »

8էն » » է որ 1 »

1՞նչ է 2ին ֆառապասիկը, 4ին կրկինը :

Քանի՞ կ'ընէ $1+7, 2+6, 3+5 \dots 7+1$:

Քանի՞ կ'ընէ $8-1, 8-2, 8-3 \dots 8-7$:

Քանի՞ կ'ընէ $1 \times 1+7, 2 \times 1+6, 3 \times 1+5,$
 $4 \times 1+4, 5 \times 1+3, 6 \times 1+2, 7 \times 1+1$:

Քանի՞ կ'ընէ $8-1 \times 1, 8-2 \times 1, 8-3 \times 1,$
 $8-4 \times 1, 8-5 \times 1, 8-6 \times 1, 8-7 \times 1,$
 $8-8 \times 1$:

Քանի՞ կ'ընէ $1 \times 2+2, 2 \times 2+2, 3 \times 2+2$:

Քանի՞ կ'ընէ $8-1 \times 2, 8-2 \times 2, 8-3 \times 2,$
 $8-4 \times 2$:

Քանի՞ կ'ընէ $1 \times 3+2, 1 \times 3+3, 8-1 \times 3,$
 $8-2 \times 3$:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 2×4 էն $1 \times 4, 2 \times 3$ հանենք :

Քանի՞ կ'ընէ 2 անգամ 2, էվել 4 անգամ 1 :

$1 \times 2 + 3 \times 2$, 1×8 , 8×1 , 2×4 , 4×2 :

Ցին մէջ քանի՞ անգամ 1 կայ. քանի՞ անգամ 2 կայ. քանի՞ անգամ 4 կայ:

Քանի՞ կ'ընէ 4 անգամ 2, աւելի 1:

Անդրանիկ 4 հատ 2 զրուչնոց եւ 1 զրուչ ունի. ամէնը քանի՞ զրուչ ունի:

Կարապետ 5 զրուչնոց մը եւ 2 հատ 2 զրուչնոց ունի. քանի՞ զրուչ ունի:

Մարտիկ 9 զրուչ ունի. 5 զրուչի կեռաս կը գնէ. քանի՞ զրուչ կը մնայ քովը:

9 զրուչը քանի՞ հատ 2 զրուչնոց կ'ընէ. քանի հատ 5 զրուչնոց եւ 2 զրուչնոց կ'ընէ:

1 տետրակը 3 զրուչ կ'արժէ. ի՞նչ կ'արժէ 3 տետրակը. — 9 զրուչով քանի՞ տետրակ կրնանք գնել:

Եթէ մէկ պատկերը 1 զրուչ արժէ, ի՞նչ կ'արժէ 9 պատկերը:

Եթէ մէկ պատկերը 1 զրուչ արժէ, 9 զրուչով քանի՞ պատկեր կրնանք գնել:

Յէն հանեցէք 2 անգամ 3, — 2 անգամ 4, — 3 անգամ 2, — 8 անգամ 1. ի՞նչ կը մնայ:

Մէկ օխա խնձորը 2 զրուչ կ'արժէ. քանի՞ օխա կրնանք գնել 9 զրուչով:

Մէկ օխա տանձը 4 զրուչ կ'արժէ. ո՞րչափ տանձ կրնանք գնել 9 զրուչով:

Քանի՞ կ'ընէ 3 անգամ 3. — 2 անգամ 4, աւելի 1. — 3 անգամ 2, աւելի 3:

Ասաստուր իր հօրմէն 9 զրուշ առաւ. 3 ական զրուշնոց 2 թաշկիկնակ, 2 զրուշնոց կաղամար մը եւ 1 զրուշնոց տետրակ մը պիտի գնէ. բաւական դըրամ ունի՞ :

Բիւզանդ 3 անգամ աւելի տարիք ունի իր եղբորմէն որ 3 տարեկան է. քանի՞ տարեկան է Բիւզանդ :

Քանի՞ հատ 2 զրուշնոց եւ 1 զրուշ կ'ընեն 9 զրուշ :

1 կաղամարը 1 զրուշ կ'արժէ. քանի՞ զրուշ կ'արժէ 9 կաղամարը :

Մարտիրոս 9 զրուշ ունի. 4 ական զրուշնոց 2 գիրք պիտի գնէ. իրեն քով քանի՞ զրուշ պիտի մնայ :

Մարիամ 9 ծաղիկ ունի. երրորդ մասն իր Սաթենիկ քրոջը կուտայ. իրեն քով քանի՞ ծաղիկ կը մնայ, եւ քանի՞ ծաղիկ ունի Սաթենիկ :

6 ծրար ասեղը 9 զրուշ կ'արժէ. ի՞նչ կ'արժէ 3 ծրարը :

$$1+1+1+1+1+1+1+1+1=\dots \quad 9 \times 1 = \dots :$$

$$9-1-1-1-1-1-1-1-1=\dots \quad 9-8 = \dots :$$

$$2+2+2+2+1=\dots \quad 4 \times 2 + 1 = \dots :$$

$$9-2-2-2-2=\dots \quad 9-3-3 = \dots :$$

$$3+3+3=\dots \quad 3 \times 3 = \dots : \quad 9-4 \times 2 = \dots :$$

$$4+4+1=\dots \quad 2 \times 4 + 1 = \dots :$$

$$5+4=\dots \quad 4+5=\dots \quad 1 \times 5 + 4 = \dots :$$

$$9-5=\dots \quad 9-4=\dots \quad 9-3=\dots : \quad 9-1=\dots :$$

$$6+3=\dots \quad 3+6=\dots \quad 1 \times 3 + 6 = \dots :$$

$7+2=\dots$ $2+7=\dots$ $1\times 7+2=\dots$;
 $9-7=\dots$ $9-6=\dots$ $9-2=\dots$;
 $8+1=\dots$ $1+8=\dots$ $1\times 6+3=\dots$;

9էն քանի՞ հանեմ նէ, 8 կ'ուներնամ:

9էն » » , 7 »
9էն » » , 6 »
9էն » » , 5 »
9էն » » , 4 »
9էն » » , 3 »
9էն » » , 2 »
9էն » » , 1 »

8ին վրայ 1 աւելցնեմ նէ՝ քանի՞ կ'ուներնամ:

7ին » 2 » » » »
6ին » 3 » » » »
5ին » 4 » » » »
4ին » 5 » » » »
3ին » 6 » » » »
2ին » 7 » » » »
1ին » 8 » » » »

Քանի՞ կ'ընէ $1\times 1+8$, $2\times 1+7$, $3\times 1+6$:

Քանի՞ կ'ընէ $4\times 1+5$, $5\times 1+4$, $6\times 1+3$:

Քանի՞ կ'ընէ $7\times 1+2$, $8\times 1+1$, $9\times 1+0$:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 9էն 1×1 , 2×1 , 3×1 հանենք:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 9էն 4×1 , 5×1 , 6×1 հանենք:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 9էն 7×1 , 8×1 , 9×1 հանենք:

**Քանի՞ կ'ընէ $1\times 2+1$, $2\times 2+1$, $3\times 2+1$,
 $4\times 2+1$:**

**Քանի՞ կը մնայ, երբ 9էն 1×2 , 2×2 , 3×2 ,
 4×2 հանենք:**

**Քանի՞ կ'ընէ $1\times 3+3$, $2\times 3+3$, 3×3 ,
 $3\times 1+1\times 6$:**

Քանի՞ կը մնայ, երբ 9էն 1×5 , 2×3 , 3×3 հանենք:

Քանի՞ կ'ընէ $1 \times 4 + 1$, $2 \times 4 + 1$:

Քանի՞ կ'ընէ $9 - 1 \times 4$, $9 - 2 \times 4$:

Քանի՞ կ'ընէ $5 \times 1 + 4 \times 1$, $6 \times 1 + 1 \times 3$:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 3×3 էն հանենք 1×5 . 1×6 :

Քանի՞ կ'ընէ 7 անգամ $1 + 1$ անգամ 2 :

Քանի՞ կը մնայ, երբ 3×3 էն հանենք 1×3 . 1×7 :

Յին մէջ 1, 3, 9 թիւերը քանի՞ անգամ կան :

Յին եռասպսիկն ի՞նչ է : — 9 ո՞ր թուոյն եռասպս-
սիկն է :

S U U C

Հեռագրական թելին վրայ շատ մը ծիծեռ-
նակներ կան : Համրենք այս ծիծեռնակներն .

Մէկ, երկու, երեք, չորս, հինգ, վեց, եօթը,
ութ, ինը ծիծեռնակ :

Հիմա, եթէ ինը ծիծեռնակներուն քով ուրիշ
մըն ալ գայ կենայ, քանի՞ ծիծեռնակ պիտի ըլլայ
ամէնը :

Ի ն ն ի ն վ ը ա յ Վ Ե կ աւ ե լ յ ն ե լ ո Վ , կ ' ու ն ե ն ան ք Տ ա ս ր :

※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※

9 հ ա յ ու ն է ի ն ք . 1 հ ա յ ա լ ա ո ի ն ք . ու ն ե յ ան ք
Տ ա ս ր հ ա յ :

Տ ա ս ր Թ Ի Լ Ը կ ք գ ը ու Վ ա յ ս ա լ է ս . 10 , ա յ ս ի ն ք ն
1 մ ը , ե Լ ք ո Վ ը 0 մ ը :

5՝ 5 ա լ կ ' ը ն է Տ ա ս ր .   ※ ※ ※ ※ ※ 10
  ※ ※ ※   ※ ※ ※

4՝ 6 ա լ կ ' ը ն է Տ ա ս ր .   ※ ※ ※ ※ ※ 10
  ※ ※   ※ ※ ※

Ք ան ի՞ ան գ ա մ 2՝ կ ' ը ն է Տ ա ս ր .   ※ ※ ※ ※ ※ 10
  ※ ※ ※ ※ ※

Տ ա ս ն է 9 , աւ ե լ ի՞ .   ※ ※ ※   ※   9 + 1
  ※ ※ ※

Տ ա ս ն է 8 , աւ ե լ ի՞ : — Տ ա ս ն է 6 , աւ ե լ ի՞ :

Տ ա ս ն ի ն մ է ջ ք ան ի՞ ան գ ա մ 1 կ ա յ . — ք ան ի՞
ան գ ա մ 2 կ ա յ . — ք ան ի՞ ան գ ա մ 4 կ ա յ . — ք ա-
ն ի՞ ան գ ա մ 3 կ ա յ . — ք ան ի՞ ան գ ա մ 5 կ ա յ :

Ա ը ու ե ա Վ 5 հ ա տ 2 զ ը ու շ ն ո յ ու ն ի . Ս ը բ ու հ ի 2
հ ա տ 5 զ ը ու շ ն ո յ ու ն ի , ե Լ Պ ո ղ ո ս 10 զ ը ու շ ը ո յ մ ' ու-
ն ի : Ո՞ Վ ա մ ե ն է ն աւ ե լ ի գ ը ա մ ու ն ի [1] :

[1] Այս խնդիրները բերանացի պիտի լուծէ տղան .
իսկ իւրաքանչիւր խնդրոյ մէջ գտնուած Թուանշաննե-
րը մի եւ նոյն ժամանակ գրելու է գրատախտակին կամ
գրաքարին վրայ :

Պօղոս իր 10 զրուշնոցովը 5 զրուշի կեռաս պիտի գնէ. քանի՞ զրուշ ետ առնելու է :

Ճամբորդութիւն մ'ըրի. 5 օր օդը գեղեցիկ եղաւ եւ 5 օր գէշ. ո՞րչափ տեւեց այս ճամբորդութիւնը :

Քանի՞ հատ 5 զրուշնոց 10 զրուշ կ'ընէ :

Քանի՞ օխա տանձ կրնանք գնել 10 զրուշով, եթէ մէկ օխան 2 զրուշ արժէ :

Տասնին կէսը քանի՞ է :

Ամէն մէկ ձեռքիս մէջ 5 փարա ունիմ. ամէնը քանի՞ փարա ունիմ :

Յարութիւն 5 տարու է. եղբայրը երկու անգամ աւելի տարիք ունի. եղբայրը քանի՞ տարու է :

Գրիգոր 10 կաղին ունի. կ'ուզէ երկու հաւասար մասի բաժնել. ամէն մէկ մասին մէջ քանի՞ կաղին պիտի գտնուի :

Մայր մը 5 շապիկ շինել կ'ուզէ. 1 շապիկի համար 2 կանգուն կտաւ պէտք է. ո՞րչափ կտաւ գրնելու է :

Հայր մը 10 խնձոր ունի. իր 4 տղաքներէն մէկուն 4 խնձոր կուտայ. մնացած խնձորները միւս երեք տղոց մէջ հաւասար թուով կը բաժնէ. ամէն մէկ տղայ քանի՞ խնձոր կ'առնէ :

10 հատուած սովրելու համար քանի՞ օր պէտք է, եթէ օրը 2 հատուած միայն կարելի է սովրիլ :

Համբարձում 10 տարեկան է. իր Աղաւնի քոյրը 5 անգամ քիչ տարիք ունի. Աղաւնի քանի՞ տարեկան է :

Մէկ մատիտը 10 փարա կ'արժէ . 1 թերթ թուղթը անոր կէսին չափ կ'արժէ . քանի՞ կ'արժէ թերթ մը թուղթը :

Երկուշարթի օր 1 զրուշ ծախսեցի , երեքշարթի՝ 2 զրուշ , չորեքշարթի՝ 3 զրուշ , հինգշարթի՝ 4 զրուշ . չորս օրուան մէջ քանի՞ զրուշ ծախսեցի : Քովս 2 հատ 5 զրուշնոց ունէի . քանի՞ զրուշ աւելցաւ :

$1+1+1+1+1+1+1+1+1+1=...$: $10 \times 1=...$:
 $10-1-1-1-1-1-1-1-1-1=...$: $10-9 \times 1=...$:
 $2+2+2+2+2=...$: $5 \times 2=...$:
 $3+3+3+1=...$: $3 \times 3+1=...$: $1 \times 9+1=...$:
 $10-3-3-3=...$: $8+2=...$:
 $4+4+2=...$: $2 \times 4+2=...$: $10-4-4=...$:
 $5+5=...$: $2 \times 5=...$: $10-5=...$: $10-3=...$:
 $10-2-2-2-2=...$: $10-4 \times 2=...$:
 $10-3-3-3=...$: $10-3 \times 3=...$:
 $6+4=...$: $4+6=...$: $1 \times 6+4=...$: $10-6=...$:
 $7+3=...$: $3+7=...$: $1 \times 7+3=...$: $10-4=...$:
 $8+2=...$: $2+8=...$: $1 \times 8+2=...$: $10-8=...$:
 $9+1=...$: $1+9=...$: $10-1=...$: $10-9=...$:

Ձին վրայ քանի՞ աւելցնեմ նէ՞	10 կ'ունենամ :
8ին » » » »	10 »
7ին » » » »	10 »
6ին » » » »	10 »
5ին » » » »	10 »
4ին » » » »	10 »
3ին » » » »	10 »
2ին » » » »	10 »
1ին » » » »	10 »

10էն	քանի՞ հանեմ նէ՛ 9	կ'ուենեմա՞մ:
10էն	»	» 8 »
10էն	»	» 7 »
10էն	»	» 6 »
10էն	»	» 5 »
10էն	»	» 4 »
10էն	»	» 3 »
10էն	»	» 2 »
10էն	»	» 1 »

Քանի՞ կ'ընէ 1+9, 2+8, 3+7, 4+6, 5+5:

Քանի՞ կ'ընէ 6+4, 7+3, 8+2, 9+1, 10+0:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 10էն 1, 2, 3, 4... 9 հանենք:

Քանի՞ կ'ընէ $1 \times 1 + 9$, $2 \times 1 + 8$, $3 \times 1 + 7$, $4 \times 1 + 6$:

Քանի՞ կ'ընէ $5 \times 1 + 5$, $6 \times 1 + 4$, $7 \times 1 + 3$, $8 \times 1 + 2$:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 10էն 1×1 , 2×1 , 3×1 հանենք:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 10էն 4×1 , 5×1 , 6×1 հանենք:

Քանի՞ կը մնայ, երբ 10էն 7×1 , 8×1 , 9×1 հանենք:

Քանի՞ կ'ընէ $1 \times 3 + 1$, $2 \times 3 + 1$, $3 \times 3 + 1$:

Քանի՞ կ'ընէ $10 - 1 \times 3$, $10 - 2 \times 3$, $10 - 3 \times 3$:

Քանի՞ կ'ընէ $1 \times 4 + 2$, $2 \times 4 + 2$:

Քանի՞ կ'ընէ $10 - 1 \times 4$, $10 - 2 \times 4$:

Քանի՞ կ'ընէ $10 - 1 \times 5$, $10 - 2 \times 5$:

Քանի՞ կ'ընէ 1×6 էվել 2×2 , 2×5 , պակաս 2×3 ,

$2 \times 4 + 2 \times 1$, $2 \times 5 - 2 \times 4$, $3 \times 3 + 1 \times 1$:

Քանի՞ կ'ընէ $2 \times 5 - 3 \times 3$, $2 \times 5 - 1 \times 7$:

1, 2, 5 թիւերը 10ին մէջ քանի՞ անգամ կը պարունակուին:

1ին է 1ին տասնապատիկը, 2ին հնգապատիկը, 5ին կրկինը:

1ին է 10ին կեսը, 10ին հինգերորդ մասը, 10ին տասներորդ մասը:

7ին մէջ քանի՞ անգամ 3 կայ, քանի՞ անգամ 2 կայ, քանի՞ անգամ 4 կայ, քանի՞ անգամ 1 կայ, քանի՞ անգամ 5 կայ, քանի՞ անգամ 6 կայ. — Ի՞նչ կը մնայ :

Երկու ճամբորդութիւն ըրի. մէկը 3 օր տեւեց, միւսը 5 օր. քանի՞ օր ճամբորդեցի :

8ին մէջ քանի՞ անգամ 4 կայ, քանի՞ անգամ 2 կայ, քանի՞ անգամ 3 կայ, քանի՞ անգամ 5 կայ. — Ի՞նչ կը մնայ :

8 ունենալու համար քանի՞ աւելցնելու է 5ին վրայ, 4ին վրայ, 6ին վրայ, 3ին վրայ, 1ին վրայ, 7ին վրայ :

9 ունենալու համար ի՞նչ աւելցնելու է 3ին վրայ, 6ին վրայ, 2ին վրայ, 8ին վրայ, 7ին վրայ, 4ին վրայ, 5ին վրայ, 1ին վրայ :

4ին մէջ քանի՞ անգամ 3 կայ. — Ի՞նչ կը մնայ :

4ին կէսին վրայ քանի՞ աւելցնեմ նէ՛ 4 կ'ունենամ :

9 ունենալու համար ի՞նչ աւելցնելու է 2 անգամ 2ին վրայ, 3 անգամ 2ին վրայ, 4 անգամ 2ին վրայ :

---

1 էն մինչեւ 10ը համրեցէք. 5 էն առաջ ի՞նչ կուգայ :

10 էն մինչեւ 1 համրեցէք. 5 էն առաջ ի՞նչ կուգայ :

Ցէն առաջ ի՞նչ կուգայ, երբ 1էն մինչեւ 10
համրենք :

Ցէն առաջ ի՞նչ կուգայ, երբ 10էն մինչեւ 1
եւ երթանք :

Դուք այդ գրասեղանին վրայ 10 տղայ էք . թող
վեր ելնէ երրորդը, վեցերորդը, իններորդը :

Առաջին երկուքը թող ելնեն . նոյնպէս վերջինը .
վերջին երեքը, վերջին հինգը :

Յակոբ, 2 առ 2 զոյգ թիւերը համրէ . երկու,
չորս, վեց . . . տասը :

Երանեսակ, 2 առ 2 անզոյգ թիւերը համրէ .
մէկ, երեք . . . տասը :

Խաչիկ, 1էն սկսեալ 4 առ 4 համրէ . նոյնպէս
Չէն սկսեալ :

Հիմա 10էն մինչեւ 1 եւս դառնանք՝ 2 առ 2
համրելով . տասը, ութ . . . զէո . :

Դարձեալ 10էն մինչեւ 1 եւս դառնանք՝ ան-
զոյգ թիւերը համրելով . ինը, եօթը . . . մէկ :

Ամէն մէկը վերցուցէք երկու մատ, ութ մատ,
երեք մատ, տասը մատ, ինը մատ, հինգ մատ :

Քանի՞ կ'ընէ 10 բարի նիշին կէսը . քանի՞ կ'ը-
նէ քառորդը :

ՏԱՍՆԷՆ ՄԻՆՁԵՒ ՔԱԱՆ

10+	※	= տասն եւ մէկ , որ կը գրուի	11
10+	※ ※	= տասն եւ երկու , »	12
10+	※ ※ ※	= տասն եւ երեք , »	13
10+	※ ※ ※ ※	= տասն եւ չորս , »	14
10+	※ ※ ※ ※	= տասն եւ հինգ , »	15
10+	※ ※ ※ ※ ※ ※	= տասն եւ վեց , »	16
10+	※ ※ ※ ※ ※ ※ ※	= տասն եւ եօթն , »	17
10+	※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※	= տասն եւ ութ , »	18
10+	※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※	= տասն եւ ինը , »	19
10+	※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※	= քսան , »	20

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Քանի՞ կ'ընէ 10+7... 10+9... 10+3...:

$10+4=14$	$10+3=$
$10+8=$	$10+5=$
$10+9=$	$10+8=$
$10+2=$	$10+4=$
$10+6=$	$10+10=$

Ի՞նչ մասերէ կը բաղկանայ 17 (10+7). 19. 13.

$15=10+5$	$19=$ +
$18=$ +	$14=$ +
$12=$ +	$20=$ +
$16=$ +	$17=$ +
$13=$ +	$15=$ +

Քանի՞ կ'ընէ երկու անգամ չար :

4+3 կ'ընէ 7 : Ուրեմն 14+3 կ'ընէ 17 :

**Քանի՞ կ'ընէ $15+3$ ($10+5+3$)= $10+8=18$
 $13+6$ ($10+3+6$)= $10+9=19$**

Հետեւեալ հաշիւներն ալ ըրէ՛ք .

$3+2=5$	$7+3=$	$3+3=$
$13+2=$	$17+3=$	$13+3=$
$5+4=$	$5+5=$	$4+4=$
$15+4=$	$15+5=$	$14+4=$
$6+2=$	$6+3=$	$2+6=$
$16+2=$	$16+3=$	$12+6=$
$1+7=$	$2+5=$	$3+4=$
$11+7=$	$12+5=$	$13+4=$
$2+8=$	$4+5=$	$5+3=$
$12+8=$	$14+5=$	$15+3=$
$9+1=$	$1+6=$	$4+6=$
$19+1=$	$11+6=$	$14+6=$

4էն եթէ 2 հանէ՛ք, կը մնայ 2:

14էն 2 հանեցէ՛ք, պիտի մնայ 12:

Ինչու որ, 14 կը նշանակէ 10 եւ $\begin{matrix} * & * \\ * & * \end{matrix}$

Եթէ այս կէտերէն երկուքը ջնջեմ, կը մնայ

10+ $\begin{matrix} * & * \\ * & * \end{matrix}$ կամ 12:

16էն 3 հանեցէ՛ք, պիտի մնայ...

Գրաւոր կատարեցէ՛ք հետեւեալ հաշիւները.

4—2=2	5—2=	7—3=
14—2=	15—2=	17—3=
6—2=	9—6=	9—5=
16—2=	19—6=	19—5=
8—2=	8—6=	8—4=
18—2=	18—6=	18—4=
6—3=	9—3=	8—8=
16—3=	19—3=	18—8=
7—2=	8—5=	7—5=
17—2=	18—5=	17—5=
10—4=	3 ^o —2=	10—9=
20—4=	13—2=	20—9=

Ի՞նչ է 7:

7 է $\begin{matrix} * & * & * \\ * & * & * \end{matrix}$ $\begin{matrix} * \\ * \\ * \end{matrix}$ կամ 6+1

$\begin{matrix} * & * & * \\ * & * & * \end{matrix}$ $\begin{matrix} * & * \\ * & * \end{matrix}$ կամ 5+2

$\begin{matrix} * & * \\ * & * \end{matrix}$ $\begin{matrix} * & * & * \\ * & * & * \end{matrix}$ կամ 4+3

Կամ թէ, 7 է 3+4... 2+5... 1+6... 4+^o...

5+^o. 6+^o:

9 է 8+1. 6+3. 5+^o. 4+^o. 3+^o. 2+^o. 1+^o:

Քանի՞ կ'ընէ 9+7:

Ձին վրայ նախ 1, յետոյ 6 կ'աւելցնենք, կ'ունենանք $9+7=9+1+6=10+6=16$:

Քանի՞ կ'ընէ 8+6:

* * * * *	* * * * *	8 թուոյն վրայ
Աւելցուցէ՛ք	* * * * *	* * * * * } 6 թիւը
Կ'ըլլայ	* * * * *	* * * * * } 14

7+9	կամ	10+6
7+5	. . .	10+°
7+8	. . .	10+°
8+6	. . .	10+°
8+9	. . .	10+°
8+5	. . .	10+°

8+9=17	9+5=	3+9=
8+7=	8+5=	4+8=
9+6=	7+5=	6+7=
9+4=	9+8=	5+8=
6+9=	9+7=	7+7=
6+7=	9+9=	8+8=

Քանի՞ կ'ընէ 13—7: Նախ հանեցէք 3, յետոյ մնացած 4ը, այսպէս. $13-3=10$. $10-4=6$:

Քանի՞ կ'ընէ 16—9: Նախ հանեցէ՛ք 6, յետոյ 3, այսպէս. $16-6=10$. $10-3=7$:

14—6=	15—9=	11—7=
16—9=	12—9=	11—5=
16—7=	14—9=	13—6=
15—8=	11—6=	17—8=
14—8=	16—8=	18—9=
16—8=	12—4=	12—6=

Մկրտիչ 10 զրուչնոց մը եւ 1 զրուչ ունի . Մա-
նուկ 5 հատ 2 զրուչնոց ունի . ո՞վ աւելի ունի :

Մանուկ 11 զրուչ ունի . 5 զրուչի պիտտակ կը
գնէ . քանի՞ զրուչ կը մնայ քովը :

Ի՞նչ կ'արժէ 12 պատկերը , եթէ 1 պատկերը
1 զրուչ արժէ :

Ի՞նչ կ'արժէ 6 թաշկինակը , եթէ 1 թաշկինա-
կը 2 զրուչ արժէ :

Ի՞նչ կ'արժէ 4 տետրակը , եթէ 1 տետրակը 3
զրուչ արժէ :

Ի՞նչ կ'արժէ 3 գիրքը , եթէ 1 գիրքը 4 զրուչ
արժէ :

12 կանգուն կտաւով քանի՞ շապիկ կը շինուի ,
եթէ 1 շապիկի համար 3 կանգուն պէտք ըլլայ :

Խաչիկ 6 տարեկան է . իր քոյրն իրեն կրկին
տարիքն ունի . քոյրը քանի՞ տարեկան է ,

Օննիկ 12 տող դաս գոց ըսաւ . Ադամ այս թը-
ւոյն կէսին չափ ըսաւ . քանի՞ տող գոց ըսաւ Ադամ :

Պետրոս 12 զրուչ ունէր . 3 զրուչը կորսնցուց .
քովը քանի՞ զրուչ մնաց : — 4 զրուչը կորսնցուց .
քովը ո՞րչափ մնաց :

Բիւզանդ 12 խնձոր ունի . 4ը իր քրոջը կու-
տայ . քանի՞ խնձոր կը մնայ քովը :

Եթէ 3 մատիտը 1 զրուչ արժէ , ի՞նչ կ'արժէ
12 մատիտը :

3 կարգի վրայ շիշեր դրուած են . ամէն մէկ

Կարգին մէջ 4 շիշ կայ. քանի՞ շիշ կայ ամէնը :

4 շիշ սայլին մէջ կայ, 4 շիշ մէկ տղուն ձեռքը ;
4 շիշ ալ միւս տղուն ձեռքը. ամէնը քանի՞ շիշ կ'ընէ :

Չորս գրիչը 1 շրուշ կ'արժէ. ի՞նչ կ'արժէ 12 գրիչը :

Կէս տարին քանի՞ ամիս կ'ընէ. 1 երրորդ, 2 երրորդ, 1 քառորդ, 2 քառորդ, 3 քառորդ տարին քանի՞ ամիս կ'ընէ, գիտնալով որ 1 տարին 12 ամիս է :

Համբարձումս ամէն ամիս տետրակ մը կը գործածէ. տարին քանի՞ տետրակ կ'ընէ :

Մարիամ 12 գուլպայ պիտի հիւսէ. 1 զոյգ գուլպային համար 1 կծիկ բամպակ պէտք է. ամէնը քանի՞ կծիկ պէտք է :

Յակոբ 12 ընկոյզ ունի. երրորդ մասն իր քրոջը կուտայ. քառորդն իր եղբօրը. վեցերորդ մասն ինք կ'ուտէ. տասներկուերորդ մասը կը կորսնցունէ. քանի՞ ընկոյզ կը մնայ քովը :

13 զրուշով 2 զրուշոց քանի՞ տետրակ կրնանք գնել :

Սարգիս 13 ընկոյզը քանի՞ մասի բաժնելու է որ ամէն մէկ մասին մէջ 4ական ընկոյզ գտնուի. — 3ական ընկոյզ գտնուի. — 6ական ընկոյզ գըտնուի. — 5ական ընկոյզ գտնուի : — Բանի՞ ընկոյզ կ'աւելնայ :

3 կտոր դրամով ի՞նչպէս կրնանք 13 զրուշ վճարել :

Յովհաննէս ամէն օր 2 տանձ կ'ընդունի. շաբաթը քանի՞ տանձ կ'ընէ :

Ի՞նչպէս կրնանք 14 զրուշը 3 կտոր դրամով վճարել :

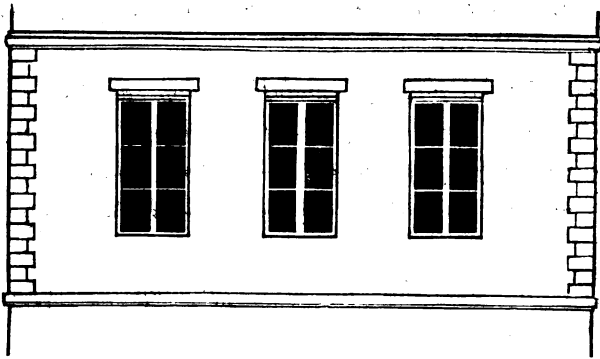
Յարութիւն ամէն օր երես մը գէր կը գրէ. 2 շաբաթը քանի՞ երես կը գրէ :

Իպրոցի մը մէջ 5 դասարան կայ՝ ամէն մէկը 3 պատուհանով. բոլորը քանի՞ պատուհան կայ :

Ինչպէս կրնանք 15 զրուշը երկու կտոր դրամով վճարել :

Մագթաղինէ 15 ընկոյզ ունի . երրորդ մասն իր քրոջը կուտայ, հինգերորդ մասը կ'ուտէ եւ տասն հինգերորդ մասը կը կորսնցունէ . դեռ քանի՞ ընկոյզ ունի :

Ահա 3 պատուհան, որոց իւրաքանչիւրն ունի 6 ապակի : Բոլորը քանի՞ ապակի կայ 3 պատուհաններուն մէջ :

Կրնա՞ք 16 տանձը 2, 4, 8 հաւասար մասերու բաժնել :

Պօլոս եւ Պետրոս իրենց մէջ 16 գրիչ պիտի բաժնեն . Պօլոս մէկ քառորդը պիտի առնէ . մնացածն ալ Պետրոս պիտի առնէ . քանի՞ կան գրիչ պիտի առնեն :

Սարգիս 3 ժամու մէջ 15 խնդիր լուծել կ'ուզէ . 1 ժամու մէջ քանի՞ խնդիր լուծելու է :

3 հատ 5 զրուշնոց և 1 զրուշ քանի՞ զրուշ կ'ընէ :

Մկրտիչ 16 զրուշ ունի . կէսն աղքատ տղու մը կուտայ . քառորդովը գիրք մը կը գնէ , եւ ութերորդ մասովը տետրակ մը . քանի՞ զրուշ կը մնայ իրեն :

Ադամ 17 զրուշի կարկանդակ գնել կ'ուզէ . 1 կարկանդակը 3 զրուշ կ'արժէ : Քանի՞ հատ կրնայ գնել :

Մարկոս 6 պատկեր ունի . ամէն մէկը 3 զրուշ կ'արժէ . բոլորը քանի՞ զրուշ կ'արժէ :

Եթէ 18 զրուշով 9 կաղամար գնենք , 1 կաղամաշը քանի՞ զրուշ արժած կ'ըլլայ :

Քանի՞ կծիկ բուրդ պէտք է 18 գուլպայի համար , եթէ 1 գուլպայի համար 1 կծիկ պէտք ըլլայ :

Մելքոն 18 ընկոյզ ունի . կ'ուզէ 2 կարգի վրայ շարել . ամէն մէկ կարգի վրայ քանի՞ ընկոյզ գնելու է : — Եթէ 3, 6, 9 կարգերու վրայ շարէ , քանի՞ ընկոյզ գնելու է ամէն մէկ կարգի վրայ :

Հայր մը 18 սալոր կը բաժնէ իր 3 որդւոց . Սարգիս վեցերորդ մասը կ'ընդունի , Մարկոս անոր երկու անգամը , եւ Չարուհի մնացածը . ամէն մէկը քանի՞ սալոր ունի :

18 զրուշ ընդունեցի գլխարկիս համար , կ'ըսէ Յովսէփ , եւ ես , կը պատասխանէ Անտոն , քու ունեցածիդ երրորդ մասին 2 անգամն ունիմ : Քանի՞ զրուշ ունի Անտոն :

ՔՍԱՆԷՆ ՄԻՆՁԵՒ ԵՐԵՍՈՒՆ

Քսան եւ մէկ,	21
Քսան երկու,	22
Քսան երեք,	23
Քսան եւ չորս,	24
Քսան եւ հինգ,	25
Քսան եւ վեց,	26
Քսան եւ եօթն,	27
Քսան եւ ութ,	28
Քսան եւ ինն,	29
Երեսուն,	30

Վ Ա Ր Ժ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

1. Կարդացէք հետեւեալ թիւերը.

23, 21, 27, 25, 20, 29, 22, 28, 23, 26:
18, 17, 15, 19, 11, 13, 10, 12, 14, 16:

2. Թուանշաններով գրեցէք հետեւեալ թիւերը.

Տասն եւ եօթը	Քսան եւ մէկ	Քսան եւ հինգ
Տասն եւ մէկ	Քսան	Քսան եւ չորս
Քսան եւ ինը	Տասն եւ հինգ	Քսան եւ վեց
Տասն եւ ինը	Քսան եւ ութ	Վեց
Տասն եւ վեց	Քսան եւ եօթն	Քսան եւ երկու

ՊԱՐՁ ՀԱՇՎՈՒՆԵՐ

1. Համրեցէք սա կէտերը. քանի՞ կարգի վրայ շարուած են անոնք. ամէն մէկ կարգի մէջ քանի՞ կէտ կայ :

✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱

2. Գիտնալով որ 2 եւ 2 կ'ընէ 4, քանի՞ կ'ընէ
12 եւ 2 22 եւ 2

3. Գիտնալով որ 3 եւ 3 կ'ընէ 6, քանի՞ կ'ընէ
13 եւ 3 23 եւ 3

4. Քանի որ 4 եւ 4 կ'ընէ 8, քանի՞ կ'ընէ
14 եւ 4 24 եւ 4

5. Յակոր 12 գնտասեղ ունէր. 2 հատ ալ տը-
ւին իրեն. հիմա քանի՞ գնտասեղ ունի :

6. Գործաւոր տղայ մը օրը 3 զրուշ կը շահի .
10 օրուան մէջ ո՞րչափ կը շահի :

ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ. — Յական համրել.

3 եւ 3... 6	եւ 3... 15	եւ 3... 24
եւ 3... 9	եւ 3... 18	եւ 3... 27
եւ 3... 12	եւ 3... 21	եւ 3... 30

ԵՐԵՍՈՒՆԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՔԱՌԱՍՈՒՆ

Շարունակե՛ք համրել երեսունէն անդին .

Երեսուն եւ մէկ ,	31
Երեսուն երկու ,	32
Երեսուն երեք ,	33
Երեսուն եւ չորս ,	34
Երեսուն եւ հինգ ,	35
Երեսուն եւ վեց ,	36
Երեսուն եւ եօթն ,	37
Երեսուն եւ ութ ,	38
Երեսուն եւ ինը ,	39
Քառասուն ,	40

Վ Ա Ր Ժ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

1. Կարդացէ՛ք հետեւեալ թիւերը .

23, 27, 34, 40, 39, 26, 29, 30, 28, 36, 31 .
20, 29, 16, 22, 19, 33, 25, 17, 32, 35, 21 .

2. Թռանչաններով գրեցէ՛ք հետեւեալ թիւերը .

Տասն եւ հինգ	Տասն եւ ութ	Երեսուն եւ վեց
Քառասուն	Քսան եւ հինգ	Երեսուն եւ եօթն
Քսան եւ վեց	Քսան եւ եօթն	Երեսուն
Երեսուն երեք	Տասն եւ ինը	Տասն եւ եօթն
Երեսուն եւ ինը	Քսան եւ ութ	Քսան երեք

ԳՆԱԳ ՀԱՇՎՈՒՆԵՐ

1. Համրեցէք սա կէտերը. քանի՞ կարգի վրայ շարուած են անոնք. ամէն մէկ կարգի մէջ քանի՞ կէտ կայ:

✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱

2. Մինչեւ 40 համրեցէք 2ական կանգուն, — 3ական զրուշ, — 4ական օխա:

3. Գիտնալով որ 4 եւ 5 կ'ընէ 9, քանի՞ կ'ընէ 24 եւ 5   34 եւ 5   14 եւ 5

4. Քանի՞ սալոր կ'ընէ 20 սալոր եւ 1 սալոր, 20 սալոր եւ 2 սալոր, 20 սալոր եւ 3 սալոր, 20 սալոր եւ 4 սալոր:

5. Քանի՞ կեռաս կ'ընէ 2 անգամ 10 կեռաս, — 3 անգամ 10 կեռաս, — 1 անգամ 10 կեռաս, — 4 անգամ 10 կեռաս:

ՎԱՐՃՈՒԹԻՒՆ. — 4ական համրել.

4 եւ 4... 8	4 ալ... 20	4 ալ... 32
եւ 4... 12	4 ալ... 24	4 ալ... 36
եւ 4... 16	4 ալ... 28	4 ալ... 40

ՔԱՌԱՍՈՒՆԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՅՒՍՈՒՆ

Համբերք հիմա փառաստուն եւ մէկէն մինչեւ յիսուն .

Քառասուն եւ մէկ,	41
Քառասուն երկու,	42
Քառասուն երեք,	43
Քառասուն եւ չորս,	44
Քառասուն եւ հինգ,	45
Քառասուն եւ վեց,	46
Քառասուն եւ եօթն,	47
Քառասուն եւ ութ,	48
Քառասուն եւ ինը,	49
Թիսուն,	50

Վ Յ Բ Ժ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

1. Կարգացէք հետեւեալ թիւերը .

37, 41, 49, 43, 48, 49, 50, 46, 40, 20, 45 .
30, 44, 37, 42, 47, 36, 29, 18, 39, 22, 24 .

2. Թուանշաններով գրեցէք հետեւեալ թիւերը .

Քառասուն եւ մէկ

Քառասուն եւ ինն

Քառասուն երեք

Քառասուն եւ հինգ

Քառասուն եւ ութ

Քառասուն եւ չորս

Թիսուն

Քառասուն եւ եօթն

Քառասուն երկու

Երեսուն

Քսան

Տասն եւ վեց

ՊԱՐՋ ՀԱՇԻՒՆԵՐ

1. Համրեցէ՛ք սա կէտերը. քանի՞ կարգի վրայ շարուած են անոնք. ամէն մէկ կարգի մէջ քանի՞ կէտ կայ :

✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱

2. Մինչեւ 50 համրեցէք 5ական օխա, սկսելով 5էն :

3. Գիտնալով որ 5 եւ 5 կ'ընէ 10, քանի՞ կ'ընէ 15 եւ 5. 25 եւ 5 45 եւ 5. 35 եւ 5 :

4. Գիտնալով որ 6 եւ 6 կ'ընէ 12, քանի՞ կ'ընէ 16 եւ 6. 26 եւ 6. 36 եւ 6 :

5. Համրեցէք 10 առ 10 մինչեւ 50 :

6. Հակադարձը հաշուեցէք 10 առ 10, սկսելով 50էն :

7. Պօղոս 5 մատիտ ծախեց՝ հատը 10 փարաջով. քանի՞ փարա առաւ :

ՊԱՐԺՈՒԹԻՒՆ. — 5ական հանել.

5 եւ 5 կ'ընէ 10	5 ալ կ'ընէ 25	5 ալ կ'ընէ 40
եւ 5 ... 15	5 ալ ... 30	5 ալ ... 45
եւ 5 ... 20	5 ալ ... 35	5 ալ ... 50

ՅԻՍՈՒՆԷՆ ՄԻՆՁԵՒ ՎԱՅՍՈՒՆ

Յիսուս եւ մէկ,	51
Յիսուն երկու,	52
Յիսուն երեք,	53
Յիսուն եւ չորս	54
Յիսուն եւ հինգ,	55
Յիսուն եւ վեց,	56
Յիսուն եւ եօթն,	57
Յիսուն եւ ութ,	58
Յիսուն եւ ինը,	59

Վ Ա Ր Ժ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

1. Կարդացէք հետեւեալ թիւերը.

53, 51, 57, 55, 59, 50, 58, 56, 52, 49, 17:
30, 40, 60, 47, 31, 16, 37, 29, 48, 11, 49:

2. Թուանշաններով գրեցէք հետեւեալ թիւերը.

Յիսուն եւ ինը	Յիսուն եւ երեք	Յիսուն եւ երկու
Քառասուն եւ չորս	Յիսուն եւ եօթն	Յիսուն եւ չորս
Երեսուն եւ ութ	Քսան եւ հինգ	Յիսուն եւ վեց
Յիսուն	Երեսուն	Վաթսուն
Յիսուն եւ ինը	Տասն եւ հինգ	Քսան եւ մէկ
Տասն եւ չորս	Քսան	Քառասուն

ՊԱՐՁ ՀԱՇՎԻՆՆԵՐ

1. Համրեցէք սա կէտերը. քանի՞ կարգի վրայ շարուած են անոնք. ամէն մէկ կարգի մէջ քանի՞ կէտ կայ :

✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱

2. Սկսելով 3էն, համրեցէք 5ական, մինչեւ 30 :

3. Սկսելով 2էն, համրեցէք 3ական, մինչեւ 40 :

4. Սկսելով 1էն, համրեցէք 4ական, մինչեւ 50 :

5. Քանի՞ կ'ընէ

12 կեռաս եւ 6 կեռաս. 13 կեռաս եւ 6 կեռաս

10 " եւ 6 " 11 " եւ 6 "

14 " եւ 6 " 15 " եւ 6 "

16 " եւ 6 " 18 " եւ 6 "

6. Գիտնալով որ 3 եւ 7 կ'ընէ 10, քանի՞ կ'ընէ

53 եւ 7. 23 եւ 7. 43 եւ 7. 33 եւ 7 :

ՎԱՐՃՈՒԹՅՈՒՆ. — Ճական համրել .

6 եւ 6 կ'ընէ 12 6 ալ ... 30 6 ալ ... 48

եւ 6 ... 18 6 ալ ... 36 6 ալ ... 54

եւ 6 ... 24 6 ալ ... 42 6 ալ ... 60

ՎԱԹՍՈՒՆԷՆ ՄԻՆՁԵՒ ԵՕԹԱՆԱՍՈՒՆ

Վաթսուն եւ մէկ,	61
Վաթսուն երկու,	62
Վաթսուն երեք,	63
Վաթսուն եւ չորս,	64
Վաթսուն եւ հինգ,	65
Վաթսուն եւ վեց,	66
Վաթսուն եւ եօթն.	67
Վաթսուն եւ ութ,	68
Վաթսուն եւ ինն,	69
Եօթանասուն,	70

Վ Ա Ր Ժ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

1. Կարդացէք հետեւեալ թիւերը.

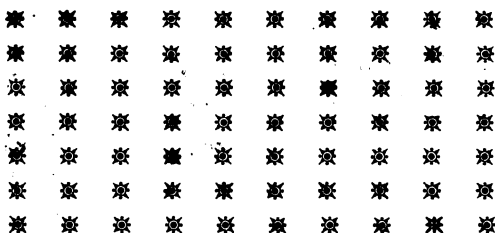
64, 68, 70, 62, 68, 69, 67, 59, 36, 40, 45
60, 51, 61, 42, 62, 53, 63, 50, 42, 30, 65:

2. Թուանշաններով գրեցէ՛ք հետեւեալ թիւերը.

Վաթսուն եւ վեց. Վաթսուն. Վաթսուն եւ վեց.
Երեսուն երկու. Տասն եւ ինը. Վաթսուն եւ ինը.
Վաթսուն եւ մէկ. Քսան եւ ութ. Տասն եւ ինը:

ՊԱՐԶ ՀԱՇՎԻՆՆԵՐ

1. Համբեցէ՛ք սա կէտերը. քանի՞ կարգի վրայ շարուած են անոնք. ամէն մէկ կարգի մէջ քանի՞ կէտ կայ.

2. Եթէ շը երկու անգամ առնէք, ի՞նչ կ'ու- նենաք:

3. Ի՞նչ կ'ունենաք, երբ շը երեք անգամ առնէք:

4. Ի՞նչ կ'ունենաք, երբ շը հինգ անգամ կրկնէք:

5. Ի՞նչ կ'ունենաք, երբ շը կրկնէք չորս ան- գամ, — վեց անգամ, — ութ անգամ:

6. Քանի՞ անգամ շ կայ 4ին մէջ:

7. Քանի՞ անգամ շ կայ 8ին, 6ին, 14ին, 16ին, 12ին, 18ին մէջ:

ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ. — 7ական համբել.

7 եւ 7 կ'ընէ 14	7 ալ... 35	7 ալ... 56
եւ 7 ... 21	7 ալ... 42	7 ալ... 63
եւ 7 ... 28	7 ալ... 49	7 ալ... 70

ԵՕԹԱՆԱՍՈՒՆԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՈՒՅՍՈՒՆ

Եօթանասունէն յետոյ եկող թիւերն են .

Եօթանասուն եւ մէկ ,	71
Եօթանասուն երկու ,	72
Եօթանասուն երեք ,	73
Եօթանասուն եւ չորս ,	74
Եօթանասուն եւ հինգ ,	75
Եօթանասուն եւ վեց ,	76
Եօթանասուն եւ եօթը ,	77
Եօթանասուն եւ ութ ,	78
Եօթանասուն եւ ինն ,	79
Ութսուն ,	80

Վ Ա Ր Ժ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

1. Կարդացէք հետեւեալ թիւերը .

63, 73, 60, 70, 64, 74, 68, 78, 40, 80, 61.
71, 75, 65, 76, 59, 39, 27, 55, 22, 17, 44 .

2. Թռանչաններով գրեցէ՛ք հետեւեալ թիւերը .

Վաթսուն եւ ութ .	Եօթանասուն եւ ութ .
Եօթանասուն երեք .	Եօթանասուն .
Եօթանասուն եւ հինգ .	Վաթսուն եւ վեց .
Եօթանասուն եւ ինը .	Եօթանասուն չորս .
Յիսուն .	Քառասուն .
	Ութսուն .
	Երեսուն .

ՊԱՐՁ ՀԱՇՎՈՒՆԵՐ

1. Հարեցէ՛ք սա կէտերը .

✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱
✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱	✱

Քանի՞ կարգի վրայ շարուած են ասուրք . ամէն մէկ կարգի մէջ քանի՞ կէտ կայ :

2. Քանի՞ կ'ընէ 3 զրուշ եւ 3 զրուշ :

3. Ի՞նչ թիւ կ'ունենանք, երբ 3 զրուշը երեք անգամ կրկնենք :

4. Երբ չորս անգամ 3 կանգուն կտաւ առնեմ, քանի՞ կանգուն կտաւ կ'ունենամ :

5. Ի՞նչ կ'ունենամ, երբ 3ը կրկնեմ վեց անգամ, — ութ անգամ, — հինգ անգամ :

6. Քանի՞ անգամ 3 կայ 3ին, 6ին, 9ին, 12ին, 15ին, 18ին մէջ :

7. Մէկ կանգուն կտաւը կ'արժէ 3 զրուշ . քանի՞ կանգուն կրնանք դնել 6 զրուշով, — 9 զրուշով, — 12 զրուշով :

ՎԱՐՃՈՒԹԻՒՆ. — Տական համրել .

8 եւ 8 կ'ընէ 16	8 ալ... 40	8 ալ... 64
եւ 8 ... 24	8 ալ... 48	8 ալ... 72
եւ 8 ... 32	8 ալ... 56	8 ալ... 80

ՈՒՅՍՈՒՆԷՆ ՄԻՆՁԵՒ ԻՆՆՍՈՒՆ

Ութսունէն յետոյ եկող թիւերն են .

Ութսուն եւ մէկ ,	81
Ութսուն երկու ,	82
Ութսուն երեք ,	83
Ութսուն եւ չորս ,	84
Ութսուն եւ հինգ ,	85
Ութսուն եւ վեց ,	86
Ութսուն եւ եօթն ,	87
Ութսուն եւ ութ ,	88
Ութսուն եւ ինն ,	89
Իննսուն ,	90

Վ Ա Ր Ժ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

1. Կարդացէ՛ք հետեւեալ թիւերը ,
17, 83, 85, 29, 89, 48, 84, 88, 75, 87 :

2. Թուանշաններով գրեցէ՛ք հետեւեալ թիւերը :

Տասն եւ մէկ	Վաթսուն երեք
Երեսուն	Ութսուն եւ ութ
Յիսուն եւ չորս	Տասն եւ վեց
Եօթանասուն եւ եօթն	Քառասուն երկու
Ութսուն եւ հինգ	Քսան եւ եօթը
Աօթանասուն եւ հինգ	Երեսուն եւ ինն
Տասն եւ ինը	Վաթսուն եւ ութ

ՊԱՐԶ ՀԱՇՎՈՒՆԵՐ

1. Համրեցէք սա կէտերը. քանի՞ կարգի վրայ շարուած են անոնք. ամէն մէկ կարգի մէջ քանի՞ կէտ կայ.

*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

2. Կարդացէք հետեւեալ թիւերը.

64, 78, 86, 83, 81, 46, 77, 66, 88, 55, 72.
74, 89, 90, 86, 82, 73, 54, 38, 57, 25, 36:

3. Թուանշաններով գրեցէք.

Ուլթսուն եւ չորս	Ուլթսուն եւ հինգ
Եօթանասուն եւ վեց	Տասն եւ վեց
Տասն եւ ութ	Քառասուն եւ ութ

3. Գտնել հետեւեալ թիւերուն կէտը.

8, 10, 2, 14, 18, 6, 4, 12, 16:

ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ. — Զական համրել. [Աւելցնել 10 եւ հանել 1].

9 եւ 9 կ'ընէ 18	9 ալ... 45	9 ալ... 72
եւ 9 ... 27	9 ալ... 54	9 ալ... 81
եւ 9 .., 36	9 ալ... 63	9 ալ... 90

ԻՆՆՍՈՒՆԷՆ ՄԻՆՁԵՒ ՀԱՐԻՐ

Իննսուն եւ մէկ,	91
Իննսուն երկու,	92
Իննսուն երեք,	93
Իննսուն եւ չորս,	94
Իննսուն եւ հինգ	95
Իննսուն եւ վեց,	96
Իննսուն եւ եօթն,	97
Իննսուն եւ ութ,	98
Իննսուն եւ ինը,	99
ՀԱՐԻՐ,	100

Վ Ա Ր Ժ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

1. Կարգացէք հետեւեալ թիւերը.

37, 73, 99, 45, 91, 19, 97, 90, 85, 58, 65:
 92, 88, 98, 59, 83, 70, 93, 80, 96, 62, 42:
 15, 95, 57, 75, 48, 84, 35, 53, 74, 17, 71:

2. Թուանշաններով գրեցէ՛ք հետեւեալ թիւերը.

Իննսուն եւ եօթը	Քառասուն
Եօթանասուն եւ մէկ	Իննսուն
Եօթանասուն երկու	Իննսուն եւ հինգ
Յիսուն	Իննսուն եւ ութ
Վաթսուն	Իննսուն եւ ինը
Քսան եւ ինը	Երեսուն

ՔԱՂՈՒԱԾՔ. 1 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 100

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,
11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20,
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30,
31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50,
51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60,
61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70,
71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80,
81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90,
91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100:

Թիւերը ճասնական համբերու համար կ'ըսենք.

*Տասը. քսան. երեսուն. քառասուն. յիսուն.
վաթսուն. եօթանասուն. ութսուն. իննսուն. հարիւր:
10. 20. 30. 40. 50. 60. 70. 80. 90. 100:*

Վ Ա Ր Ժ Ո Ւ Թ Ի Ն

1. Համբել եւ գրել 1էն մինչեւ 100:
2. Համբել եւ գրել հակադարձը, այսինքն
100էն մինչեւ 1:

3. Կրկնեցէ՛ք հետեւեալ թիւերը.

2. 3. 5. 9. 10. 7. 1. 4. 6. 8:

4. Քանի՞ կ'ընէ

12 կեռաս եւ 3 կեռաս.	13 կեռաս եւ 2 կեռաս.
10 " եւ 2 "	11 " եւ 3 "
14 " եւ 3 "	15 " եւ 3 "

5. Քանի՞ պէտք է աւելցնել

4ին վրայ՝ 5 ունենալու համար.
3ին " 7 " "
5ին " 9 " "
5ին " 8 " "
6ին " 7 " "
4ին " 8 " "
2ին " 6 " "
4ին " 7 " "

6. Ընկոյզներ, կաղիններ համրեցէ՛ք 10 առ 10, մինչեւ 100: — Հակադարձը համրեցէ՛ք 100էն մինչեւ 10^[1]:

7. Գրե՛րով գրել հետեւեալ թիւերը.

5. 10. 30. 50. 20. 60. 40. 90. 80. 70:

8. Համրել, 2էն սկսելով, երկու առ երկու մինչեւ հարիւր:

9. Համրել, 5էն սկսելով, հինգ առ հինգ մինչեւ 100:

10. Համրել, 10էն սկսելով, տասն առ տասը մինչեւ 100:

---

[1] Անհրաժեշտ է որ տղայք գիտնան վարժ կերպով համրել թիւերը հակադարձէն: Ասիկայ ընական կերպով ճափբայ բանալ է դէպ ի բարձունքս:

ՊԱՐԶ ՀԱՇՅԻՆՆԵՐ

1. Հովիւը դաշտերէն կը բերէ իր հօտը . ունի 5 կով եւ 10 ոչխար . քանի՞ կենդանի ունի :

2. Առաւօտէն մինչեւ կէս օր 3 մղոն քայլեցի . կէս օրէն մինչեւ երեկոյ 2 մղոն ալ քայլեցի : Ամէնը քանի՞ մղոն քայլեցի :

3. Յարութիւն գրատախտակին վրայ կաւիճով 6 կէտ կը նշանակէ . Պօղոս կը նշանակէ 4 կէտ : Ամէնը քանի՞ կէտ եղաւ :

4. Երանուհի երկուշաբթի օր 2 թաշկինակ խժպեց . ուրբաթ օր 5 թաշկինակ խժպեց : Երկու օրուան մէջ քանի՞ թաշկինակ խժպեց :

5. Վարժուհին գրատախտակին վրայ 8 գիծով պատկեր մը շինեց . ուրիշ մըն ալ շինեց 7 գիծով . երրորդ մըն ալ շինեց 6 գիծով : Վարժուհին ամէնը քանի՞ գիծ գծեց :

6. Անդրանիկ աշխատեցաւ 8 ժամ . Պետրոս աշխատեցաւ 6 ժամ : Անդրանիկ քանի՞ ժամ աւելի աշխատեցաւ :

7. Տղայ մը երկուշաբթի օր շահեցաւ 3 զրուշ , երեքշաբթի օր շահեցաւ 4 զրուշ : Ամէնը քանի՞ զրուշ շահեցաւ :

8. Տփիկի մը մէջ 3 չաքար ունէի . 4 հատ ալ աւելցուցի : Հիմա քանի՞ չաքար կայ մէջը :

9. Վարսենիկ տետրակին մէկ երեսին վրայ 3 գիծ քաշեց . երկրորդ երեսին վրայ՝ 7 գիծ , երրորդ

դին վրայ՝ 9 գիծ։ Վարսենիկ ամէնը քանի՞ գիծ քաշեց։

10. Խոյրարար մը 6 խոյր եղերեց կապոյտ ժապաւէնով, 4 խոյր՝ դեզին ժապաւէնով, եւ 8 խոյր՝ վարդագոյն ժապաւէնով։ Քանի՞ խոյր եղերեց։

11. Գոհարիկին մայրը օր մը տան վերնայարկը կը դրկէ զինքը։ Սանդուղէն վերը ելնելու ժամանակ, Գոհարիկ կը տեսնէ 3 հատ մուկ որոնք կը զտխչին ծածկ մը կը մանեն։ Յետոյ անկիւն մը 2 մուկ ալ կը տեսնէ. յետոյ կը տեսնէ 4 հատ որոնք կը վազվազ տէին։ Քանի՞ մուկ տեսաւ Գոհարիկ։

12. Պարոն մը առտուն իր երկու տղաքներուն հետ ճամբայ ելաւ՝ դիւղ երթալու համար։ 3 զրուշ ծախսեց շոգեկառքին համար, 5 զրուշ ծախսեց ուտելիքի համար, 4 զրուշով ալ երկու խաղաղիք դրնեց։ Ո՞րչափ ծախսեց։

13. Երկրագործ մը դաշտին մէջ աշխատեցաւ, երկուշաբթի 4 ժամ, երեքշաբթի 5 ժամ, չորեքշաբթի 2 ժամ, հինգշաբթի 3 ժամ, ուրբաթ 1 ժամ, շաբաթ 7 ժամ։ Շաբթուան մէջ քանի՞ ժամ աշխատած է դաշտը մշակելու համար։

14. Գիւղացի մը վանդակի մը մէջ ճագարներ կը պահէ. 9 հատ ճերմակ կայ, 8 հատ դորշ եւ 7 հատ թուխ. քանի՞ ճագար ունի։ — Ո՞ր ճագարներն աւելի են։

15. Սիմոն շատ կը սիրէ ընկոյզներով խաղալ, այնպէս որ իր բոլոր գրպաններուն մէջ ալ ընկոյզներ ունի: Օր մը, մայրիկը անդրավարտիքին դրպաններուն մէջ գտաւ 5 հատ, թիկնոցին գրպաններուն մէջ՝ 6 հատ, բաճկոնին գրպաններուն մէջ ալ 3 հատ: Մայրիկը բոլորը քանի՞ ընկոյզ գտաւ:

16. Տղայ մը շաքար գնելով, 4 հատը տուաւ իր մէկ ընկերին, 6 հատը ուրիշի մը, 5 հատն իր եղբորը, 3 հատ ալ իրեն պահեց: Քանի՞ շաքար ունէր:

17. Մարտիկ եւ Սաթենիկ կայծքարեր համրելով կ'ըրօսնուին: Մարտիկ Սաթենիկին ըսաւ. աջ ձեռքիս մէջ 8 կայծքար ունիմ, ձախ ձեռքիս մէջ 4 կայծքար. երկու ձեռքերուս մէջ ամէնը քանի՞ կայծքար ունիմ: Ի՞նչ պատասխան տուաւ Սաթենիկ: — Մարտիկ ո՞ր ձեռքին մէջ աւելի քիչ կայծքար ունէր:

18. Զապէլ եւ Սիմոն զրօսանքի ժամանակ թըղթէ նաւակներ կը շինեն: Զապէլ արդէն 5 հատ շինած է, բայց Սիմոն, որ աւելի փոքր է, 2 հատ կըրցած է շինել: Դասարան մտնելու ժամանակ, Զապէլ եւ Սիմոն իրենց շինած նաւակները տուփի մը մէջ կը շարեն: Տուփին մէջ քանի՞ նաւակ կայ:

19. Պողպատաճառ մը չորս պնակ ելակ ունի ծախու: Առաջին պնակը կը ծախէ 4 զրուշի, երկրորդը՝ 7 զրուշի, երրորդը՝ 3 զրուշի, եւ վերջինը՝ 8 զրուշի: Քանի՞ զրուշի ծախեց բոլոր ելակները:

20. Պարտիզպան մը իր պարտիզին ծառերուն վրայէն թրթուրները կը ժողվէ: 8 թրթուր խնձորենիի մը վրայ կը գտնէ, 7 հատ՝ տանձենիի մը վրայ, 10 հատ՝ սալորենիի մը վրայ: Ամէնը քանի՞ թրթուր կը գտնէ:

21. Եթէ օր մը 3 զրուշ տամ աղքատներուն, ուրիշ օր մը 5 զրուշ տամ, երրորդ անգամ մ'ալ 12 զրուշ տամ, ամէնը քանի՞ զրուշ տուած պիտի ըլլամ:

22. Խանութպան մը ծախելու համար սեղանին վրայ դրած էր 8 հատ կապոյտ փողկապ, 3 հատ կարմիր, 7 հատ կանաչ, 5 հատ ալ սեւ եւ սպիտակ խառն գոյներով: Քանի՞ փողկապ կար սեղանին վրայ:

23. Հանեցէք 1ը 5էն. 2ը 4էն. 4ը 6էն. 1ը 2էն. 2ը 3էն: Ի՞նչ կը մնայ:

24. Հանեցէք 2ը 10էն. 7ը 8էն. 5ը 6էն. 4ը 8էն. 5ը 9էն: Ի՞նչ կը մնայ:

25. Ի՞նչ կը մնայ, եթէ 7էն 7, 10էն 10, 50էն 50, 100էն 100 հանենք:

26. Սեղանին վրայ 6 նուշ կայ. տղայ մը 2 հատը կ'ուտէ. քանի՞ հատ կը մնայ սեղանին վրայ:

27. Սեղանին վրայ 8 գիրք կար. Շնորհիկ 2 հատն առաւ. քանի՞ գիրք մնաց սեղանին վրայ:

28. Վարսենիկին մայրը օր մը 6 պիստակ տրւաւ իրեն, պատուիրելով որ կէսը իր եղբօրը տայ:

Վարսենիկ, որ քիչ մը որկրամուլ էր, 6 պիստակներն
ամբողջապէս կերաւ. ինչ մնաց եղբօրը համար :

29. Օր մը պարտիզին աւազանին եզերքը 9
թռչուններ կեցած՝ հացի կտոր մը կը կտցէին : Երբ
պարտէզ մտայ, թռչունները թռան, բաց ի 2 հա-
տէն որ չէին տեսած զիս. քանի՞ թռչուն կերան
այդ հացի կտորը :

30. Պարտիզին մէջ 9 հաւ ունէի. 2 հատը կոր-
սուեցաւ. քանի՞ հաւ մնաց :

31. Խաչիկ 40 փարա ունէր գրպանին մէջ. գր-
պանը ծակ ըլլալով, 40 փարան փողոցը կորսնցուց :
Խաչիկին քով քանի՞ փարա մնաց :

32. Մաքրիկ 8 մատիտ ունի, եւ Նուարդ 3
մատիտ : Մաքրիկ քանի՞ մատիտ աւելի ունի :

33. Գրպանիս մէջ դրամ ունիմ. Եթէ 2 զրուշ
աւելի ունենայի, պիտի կրնայի գնել փայտէ ձի մը
որ 7 զրուշ կ'արժէ : Քանի՞ զրուշ ունիմ գրպանիս
մէջ :

34. Արիս իր ձեռքին մէջ 8 կաղին ունի. Գառ-
նիկ 3 հատ ունի : Արիս քանի՞ կաղին աւելի ունի :

35. Որթատունկիս վրայ 12 ողկոյզ կար. աղ-
ուեսը 5 հատը կերաւ. քանի՞ ողկոյզ մնաց :

36. Հաւնոցին մէջ 8 հաւկիթ կար. 3 հատը
վերցուցինք. քանի՞ հատ մնաց :

37. 8 երես գրելիք գիր ունէի. 5 երեսը գրե-
ցի. գրելիք քանի՞ երես մնաց :

38. Վարժուհին 7 տետրակ տուաւ Մաննիկին , եւ 5 տետրակ Ձապելին : Մաննիկ քանի՞ տետրակ աւելի ունեցաւ :

39. 9 երես գրելիք գիր ունէի . հիմա ունիմ միայն 3 երես . քանի՞ երես գրած եմ :

40. Արուսեակ 9 տարիէն 14 տարու պիտի ըլլայ . հիմա քանի՞ տարու է :

41. 3 աման ունիմ . ամէն մէկուն մէջ 2 օխա դինի կայ . քանի՞ օխա դինի ունիմ :

42. 4 օր շարունակ իմ գիրքէս 5ական երես կարդացի . ամէնը քանի՞ երես կարդացի :

43. Քանի՞ կ'ընէ

1 անգամ 3 .   1 անգամ 5 .   3 անգամ 1 .

4 անգամ 1 .   5 անգամ 1 .   1 անգամ 4 .

1 անգամ 1 .   10 անգամ 1 .   6 անգամ 1 :

44. Մէկ ձմերուկը 10 փարա է . քանի՞ փարա է 4 ձմերուկը :

45. Օխա մը խնձորը 3 զրուշ կ'արժէ . ի՞նչ կ'արժէ 2 օխա խնձորը :

46. 10 ընկոյզ ունէի . կէսը եղբօրս տուի . եղբայրս քանի՞ ընկոյզ ունեցաւ . քանի՞ ընկոյզ մնաց ինձի :

47. Գնեցի 2 գրչակալ եւ վճարեցի 40 փարա . մէկ հատը քանի՞ փարա է :

48. 10ին մէջ քանի՞ հատ 5 կայ . քանի՞ հատ 2 կայ :

49. Այս տեղ կայ 3 գրասեղան. ամէն մէկուն առջեւ 3 տղայ նստած է. ամէնը քանի՞ տղայ կայ այս տեղ :

50. Հանրակառքի մը մէջ 10 մարդ կար. կէսը վար իջաւ. հանրակառքին մէջ քանի՞ մարդ մնաց :

51. Գնեցի 3 զրուչի հաց, 5 զրուչի միս եւ 4 զրուչի գինի : Ո՞րչափ ծախսեցի :

52. Գալուստ 3 սալորենի, 9 խնձորենի եւ 11 տանձենի տնկեց : Քանի՞ ծառ տնկեց :

53. Վարդուհի 21 կարկանդակ պահած էր սակառի մը մէջ. շունը 4 հատը կերաւ : քանի՞ կարկանդակ ունի հիմա :

54. 6 օխա շաքարին համար վճարեցինք 24 զրուչ. ի՞նչ կ'արժէ 1 օխան :

55. Յակոբ մէկ անգամ 40 բարի նիշ ստացաւ, ուրիշ անգամ մ'ալ 50 բարի նիշ : Ամէնը քանի՞ բարի նիշ ստացաւ :

56. 1 քառորդ ժամու մէջ 15 վայրկեան կայ եւ 1 ժամու մէջ 4 քառորդ ժամ : Քանի՞ վայրկեան կայ 1 ժամու մէջ :

57. 30 կանգուն երկայնութեամբ կերպասի ծրարէ մը 20 կանգուն ծախսեցինք : Ո՞րչափ մնաց :

58. Ապրանք մը 57 զրուչ արժեց : Քանի՞ զրուչի ծախսելու է զայն որ 3 զրուչ չահինք :

59. Մէկ շաքիթուան մէջ 7 օր կայ : Երբ ամսոյն առաջին օրը երեքշաքիթի հանգիսի, միւս երեք-

81. Վերթօրին մայրիկը մթգավաճառէն կաղին
գնեց . Վերթօր այս կաղիններէն առաւ քառասուն
հատ, աւելի մէկ հատ : Վերթօր քանի՞ կաղին ա-
ռաւ : — Գրեցէք :

82. Աղաւնի՛, եկուր սեգանին վրայ երկու ըն-
կոյզ դիր : Գրէ՛ այն թուանշանը որ այս թիւը կը
ներկայացնէ : — Աւելցուր քառասուն ընկոյզ : —
Հիմա քանի՞ ընկոյզ որ ունիս՝ գրէ՛ թուանշաննե-
րով :

83. Մրգավաճառ մը, ամբողջ օրը նուս. ծա-
խելէ յետոյ, իրիկուան տեսաւ որ երեք հատ մնա-
ցած էր կաղովին մէջ : Յաջորդ օրը կոպովին մէջ քա-
ռասուն նուս. ալ գրաւ եւ այն օրը բոլորը ծախեց :
Յաջորդ օրը քանի՞ նուս. ծախեց :

84. Գրեցէք 4 թուանշանը . ալ կողմը 4 մ⁰ ալ
գրեցէք . այս երկու չորսերէն ո՞րն է ամենէն քիչ
պրծէք ունեցողը : — Ո՞րն է աւելի սրմէք ունե-
ցողը :

85. Վարդանուշ տուփի մը մէջ 45 չաքաղ ու-
նէր . իր ընկերուհիներուն այնչափ շաքար բաժե-
նեց որչափ որ շաքար կը ներկայացնէ հաս 4 թուա-
նշանը : Քանի՞ շաքար բաժնեց : — Այս թիւը ներ-
կայացնող թուանշանն աւրեցէք : — Քանի՞ շաքար
ունի հիմա Վարդանուշ :

86. Ի՞նչ է քառասուն՝ աւելի եօթն , քառա-
սուն՝ աւելի ութ , քառասուն՝ աւելի ինն :

87. Քառասունին վրայ քանի՞ աւելցնելու է՝ յիսուն ունենալու համար :

88. Քառասուն եւ իննին վրայ քանի՞ աւելցնելու է՞ յիսուն ունենալու համար :

89. Քանի՞ կ'ընէ յիսուն՝ աւելի չորս, — յիսուն՝ աւելի հինգ, — յիսուն՝ աւելի վեց : — Գրեցէ՛ք այս թիւերը :

90. Վաթսուն երկու ասեղ պարունակող տուփ մը գետին իյնալով, բացուեցաւ եւ թափեցաւ . տուփին մէջ մնացին միայն երկու ասեղ : Գետինը քանի՞ ասեղ կայ :

91. Հակթավաճառ մը կողովի մը մէջ 64 հաւկիթ ունէր . վաթսուն հատը ծախեց . քանի՞ հատ ծախու մնաց :

92. Եթէ 69 թուոյն վրայ մէկ մը աւելցնէք, ի՞նչ թիւ կ'ունենայք :

93. Եօթանասունին վրայ ի՞նչ թիւ աւելցնելու է՞ եօթանասուն երեք ունենալու համար :

94. Պարտիզի մը մէջ, տղայք ժողվեցին ութսուն եւ ինը հատ ծաղիկ, աւելի մէկ ծաղիկ . քանի՞ ծաղիկ ժողվեցին :

95. Պետրո՛ս, քարերու ինը կոյտ կազմէ՝ ամէն մէկ կոյտին մէջ տասը քար դնելով . քանի՞ քար ունեցար : — Երեք քար ալ աւելցուր . ի՞նչ թիւ ունեցար հիմա :

96. Քանի՞ կ'ընէ տասն անգամ տասը :

97. Հարիւրին մէջ քանի՞ անգամ տասը կայ :

98. Համբեցէք լէն մինչեւ 99 :

99. Խաչի՛ կ , սեղանին վրայ դէր իննսուն փայտիկ , աւելի ինը փայտիկ . այս վերջին խումբին վրայ փայտիկ մ՝ աւելցուր . քանի՞ փայտիկ կայ հիմա :

100. Ատրինէ 5 փարայի թուղթ առաւ իրեն համար , 5 փարայի ալ փոքր եղբօրը համար : Քանի՞ փարա տուաւ թղթավաճառին :

ՅՈՎՆԱՆ Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱԵՆ

Պատրաստած է հետեւեալ Նոր Դասագրքերն, մանկավարժական նորագոյն մեթոսներու համաձայն, դիւրացնելու համար Ուսումն. Խորհրդոյ Կրթական Մրազըրին գործադրութիւնը .

1. ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ .
ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ : Բնական եւ դիւրագոյն մեթոս կարգալ գրեալ : Դիր եւ ընթերցում հանընթաց : Խոշորագիր . . . . . 1 1/2 Դրշ .

2. ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ . Դասագիրք Ընթերցանութեան եւ բնական ու բնասպասման նախնական ծանօթութեանց . . . . . 3 Դրշ .

3. ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ - ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ , Դիւրուսոյց մեթոսով : Տղայոց եւ չափահասներու համար . . . . . 1 1/2 Դրշ .

4. ՊԶՏԻԿՆԵՐՈՒՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ . Պատկերներով, Յասակագծերով եւ Աշխարհացոյցներով : Մանկապարտեզ-Ծաղկոցներու, Նախապատ. կարգերու եւ Տարր. Դասընթացի Ա. սարւոյ համար : Դ. տպ' հիմնովիլի բարեփոխուած . . . . . 2 1/2 Դրշ .

5. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ Տարրական Դասընթացի (Ա. եւ Բ. սարի) . Պատկերներով եւ Աշխարհացոյցներով . Բ. Տպագրութիւն բարեփոխուած . . . . . 2 1/2 Դրշ .

6. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ Միջին Դասընթացի (Հրասարակէղի) :

7. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ Բարձ. Դասընթացի . Պատկերազարդ . Բնական եւ Բաղաբանական . Ճոխ ծանօթութիւնք աշխարհի հիկնգ մասանց Բնական եւ Ճարտարագործական արտադրութեանց եւ Վաճառականութեան վրայ . Մեծագիր . Երես 200 . . . . . 6 Դրշ .

8. ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կ. Պոչոյ եւ շրջակայից. Միջին Դասընթացի համար. Բ. իրի պարտ-
փոխուած եւ ճոխացած. (հրատարակելի):

9. ՀԱՐՐ ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՅՑԵՐ, Աշխարհագծութեան
եւ դասերու վարժութեանց համար. հասը 10 փարս. 100
հասը 20 Ղրշ.

10. ՊԶՏԻԿՆԵՐՈՒՆ ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ, Պատկե-
րագարդ. Մանկապարտեզներու, Ծաղկոցներու եւ նախա-
պատրաստական կարգերու համար . . . . . 3 Ղրշ.

11. ԹՈՒԱԳԻՏ. Տարր. Դասընթաց Ը. սարի 3 »

12. » » » Բ. » 3 »

13. » Միջին Դասընթաց Գ. » 4 »

14. » » » Դ. » 4 »

15. » Բարձր. » Ե. եւ Զ. » 10 »

16. » Ընդարձկ. տեսական եւ գործն. 15 »

17. ԱՐՈՒԵՍՏ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ եւ Վաճառա-
կանական Գիտելիք. Պարզ տունար եւ Կրկնատունար: Ա-
մեն մարդ կարող է ինքն իրեն սորվիլ կարճ ժամանակի
մէ: Վարժարանաց համար յարմարագոյն դասագիրքն է
իւ համատոտութեանը, պարզութեանը եւ դիւրուսոյց
մեթոտովը . . . . . 6 Ղրշ.

18. ՆԱԽԱՍԱՐԵՐԲ Գործնական Երկրաչափութեան
եւ Գծագիտութեան. Տարրական եւ Միջին Դասընթաց-
125 պատկերներով . . . . . 3 Ղրշ.

19. ՏԱՐԵՐԲ Գործնական Երկրաչափութեան. Բարձր.
Դասընթաց Ը. սարի. 246 պատկերով . . . . . 6 Ղրշ.

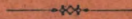
20. ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՍԿԶՐՈՒՆԲ ԳՐԱՀԱՇՈՒՈՅ. Թու-
բանական խնորոց յոժմանը համար կիրարկուած. Պարզ
բացատրութիւններով . . . . . 3 Ղրշ.

21. ՆՈՅՆԻՆ ԲԱՆԱԼԻՆ ի պէտս Ուսուցչաց. կը պա-
րունակէ Աշակերտաց Գրքին բոլոր հրահանգաց եւ խնորոց
յոժմումները . . . . . 3 Ղրշ.

Ուրի՛ք պատրաստ դասագրքեր ալ հետզհետէ պիտի
հրատարակուին:

Հեղինակին պատասխան զատագրերուն
յուցակը տե՛ս զրիս ներքին կողմերուն վրայ :

Մեծաբանակ գնումներու համար կարելուք զեղջ

معارف نظارت جلیه سنك و مطبوعات داخلیه مدیریت بنیه سنك ۶۳۵
نومرولی رحصتیه طبع اولقمشدر